

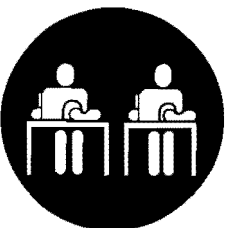
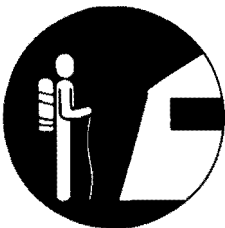
Ontario Ministry
of Culture and
Recreation

ປຶ້ມຄູ່ມື
ຜູ້ເຂົ້າມາຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່
ໃນອົງການໄອ-ສະບັບຫຍໍ້

**Newcomers Guide
to Services in Ontario**

**Abridged Version
in English and Lao**

Ontario Ministry
of Culture and
Recreation

ປະຊາກອນ
ຜູ້ເຂົ້າມາຕັ້ງຖິ່ນຖານໃໝ່
ໃນອົງການໄອ-ລັບບ໌

**Newcomers Guide
to Services in Ontario**

**Abridged Version
in English and Lao**

NEWCOMERS GUIDE TO SERVICES IN ONTARIO

ABRIDGED VERSION IN ENGLISH AND LAO

ACKNOWLEDGEMENTS

A special thanks to the many people in community and government agencies for their assistance, suggestions, revisions and support.

RESEARCH AND WRITING

J.E. MacLean
Susan Porter
Leslie Tharen
Jimi Trottier
Urszula Kaczmarczyk
Joyce Hinshelwood

EDITING

J.E. MacLean
Betty Butterworth

PROJECT CO-ORDINATION

Betty Butterworth

EDITING OF ABRIDGED VERSION

Joan Brown
Brigid O'Reilly

TRANSLATION OF ABRIDGED VERSION

Bounchanh Phiphat

TYPING OF ABRIDGED VERSION

Beverly Gibson

FOR FURTHER INFORMATION

Contact:

Newcomers Services Branch
Ontario Ministry of Culture
and Recreation
77 Bloor Street West
5th Floor
TORONTO, Ontario
M7A 2R9

Telephone: (416) 965-2285

N.B. The information in this guide is up-to-date as of January, 1981.

ADDITIONAL COPIES

To order additional copies send cheque or money order to the:

Ontario Government Bookstore
880 Bay Street
TORONTO, Ontario
M7A 1N8

Cost: \$1.25 per copy.

ຜົນໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການບໍລິການຕ່າງໆໃນໆໃນງົງຕາຣີໂອສຳລັບຜູ້ມາໃໝ່ ສະໜອງໃນພາສາອັງກິດແລະພາສາລາວ

ຄຳຂອບໃຈ

ຂໍຂອບໃຈນຳຫລາຍໆຜູ້ຫລາຍຄົນໃນທີ່
ອຸມພູມຈິນຊີນແລະໃນອົງການຈັດຕັ້ງຮັບບານ
ຕ່າງໆທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອອຸມອຸແລະ
ແນະນຳແກໂຂ.

ຄົນຄົວາແລະຂຽນ

J. E. MacLean
Susan Porter
Leslie Tharen
Jimi Trottier
Urszula Kaczmarczyk
Joyce Hinshelwood

ທ່ານນາທິ ບັນນາທິການ

J. E. MacLean
Betty Butterworth

ຜູ້ຜ່າສາມງານໂຄງການ

Betty Butterworth

ບັນນາທິການຂອງສະໜອງ

Joan Brown
Brigid O'Reilly

ຜູ້ພິມດິດສະໜອງ

Beverly Gibson

ຜູ້ແປສະໜອງ

Bounchanh Phiphat

ເພື່ອລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ

ໃຫ້ຕິດຕໍ່ນຳ:

Newcomer Services Branch
Ontario Ministry of Culture
and Recreation
77 Bloor Street West
5th Floor
TORONTO, Ontario
M7A 2R9

ໂທລະສັບ:(416) 965-2285

ຫມາຍເຫດ: ລາຍລະອຽດໃນປຶ້ມນີ້
ໃຊ້ການໂຕ້ຕຽງແຕ່ເດືອນມັກກະຣາ,
໑໙໘໑, ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຈຳນວນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າຕ້ອງການສິ່ງອີກຫລາຍຫົວ ໃຫ້ສົ່ງເຈັກ
ຫລືໃບສົ່ງຈ່າຍເງິນໄປຍັງ:

Ontario Government Bookstore
880 Bay Street
TORONTO, Ontario
M7A 1N8

ລາຄາ: \$໑.໒໔ ຕໍ່ຫົວ.

PREMIER'S MESSAGE

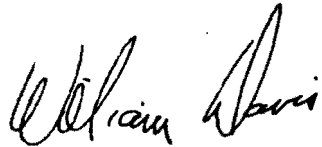
It is with pleasure that I welcome those newcomers to Canada who have chosen the Province of Ontario as their new home.

Just as you look forward to new opportunities in Ontario, the contributions you make, both in skills and culture, are valuable to the Province.

To help newcomers adjust to their new surroundings, the Ontario Government has initiated a variety of programs, including an airport reception service, the Ontario Welcome House and English and orientation classes. This publication is an important part of these special programs.

It is my hope that, through this book, newcomers to Ontario will come to a better understanding of the many special services and programs which have been developed to meet the needs of our people. The Newcomers Guide to Services in Ontario includes a description of services of interest to newcomers provided by all three levels of government, federal, provincial, and municipal, as well as those programs offered by private agencies.

Please accept my very best wishes for your success and happiness in Ontario.

William G. Davis,
Premier of Ontario

ສາມຂ່າງນາຍົກແຂວງ

ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີທີ່ໄດ້ຮັບຕອນພວກເຂົາການາດາໄຫມທີ່ໄດ້ເລືອກເອົາແຂວງອົງຕາຣີໂອເປັນ
ບ່ອນຕັ້ງຖານ.

ເຕັມອນດັ່ງຫພວກທ່ານຫລຽວເຕັມໂອກາດດີໂອກາດງາມໃນອົງຕາຣີໂອ ແນວຫພວກທ່ານຫຸ່ນເຫໄປ,
ທັງທາງດ້ານຄວາມຊຳນິຊຳນານ ແລະທາງດ້ານວັທນະທັມ, ນັ້ນ ລຳຄ່າຫລາຍສຳລັບຕົວແຂວງ.

ເພື່ອຈ່ວຍໃຫ້ຜູ້ມາໄຫມປັບຕົນປັບຕົວເຂົ້າກັບສັງແວດລ້ອມໄຫມ ຣັຖບານອົງຕາຣີໂອໄດ້ເຮັດລາຍການ
ຫລາຍຫລາຍການນຳກັນ ດັ່ງເຈົ້າເປີດຫອງການຕອນຮັບທ່ານຍິນ, ເຮືອນຕອນຮັບອົງຕາຣີໂອ ແລະ
ຈັດໃຫ້ມີການສອນພາສາອັງກິດແລະຄວາມຮູ້ຫວໄປຂຶ້ນ. ປັ້ນຫວນແມ່ນສ່ວນສຳຄັນສ່ວນນຶ່ງຂອງລາຍ
ການພິເສດຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນ.

ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງວ່າປັ້ນຫວນຈ່ວຍໃຫ້ຜູ້ມາໄຫມທ່າຂ້າມາຢູ່ໃນແຂວງອົງຕາຣີໂອເຂົ້າໃຈດີກ່ຽວກັບ
ການບໍຣິການພິເສດແລະລາຍການຕ່າງໆທັງຫລາຍທຽບກັບຂໍ້ຂໍ້ຂໍ້ເພື່ອຮັບໜ້າກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ພວກປະຊາຊົນ. ປັ້ນໃຫ້ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການບໍຣິການຕ່າງໆໃນອົງຕາຣີໂອສຳລັບຜູ້ມາໄຫມ
ເວົ້າເຖິງການບໍຣິການຕ່າງໆອັນເປັນໜ້າສົນໃຈແກ່ພວກເຂົາເມືອງໄຫມທັງທາງຮັຖບານທັງສາມອະດີດ
ຄືຮັຖບານກາງ, ຮັຖບານແຂວງ ແລະຮັຖບານເຕສບານເປັນຜູ້ຫນູນຫລັງຈັດແຈງໃຫ້ມີຂຶ້ນ ແລະລາຍ
ການຕ່າງໆທັງທາງອົງການຈັດຕັ້ງເອກກະຊົນມີໄວ້ຕອນຮັບ.

ຂໍໃຫ້ພວກທ່ານຈິ່ງໄດ້ຮັບຄວາມສຳເລັດ ແລະມີຄວາມສຸກໃນອົງຕາຣີໂອ.

ນາຍົກແຂວງອົງຕາຣີໂອ

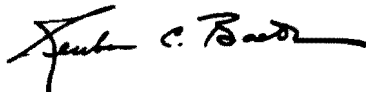
MINISTER'S MESSAGE

This guidebook for newcomers provides a useful introduction to Ontario for those who plan to make this province their new home.

It has been prepared by my ministry's Newcomer Services Branch with assistance from federal, provincial, municipal and private agencies in order to provide a complete outline of resources and services available to newcomers. For this edition of the Newcomers Guide to Services, representative committees have been set up to edit each translation in order to ensure that the content and language is relevant to the community for which it is intended.

Over the years, Ontario has welcomed thousands of new citizens who have brought their cultural heritage, skills and determination from many lands to enrich the social, economic and cultural life of our province. We have all benefited from this and we are grateful for it.

I want to extend a personal welcome to all newcomers to Ontario and invite them to make full use of the services described in the handbook.

Reuben C. Baetz,
Minister

CONTENTS

YOUR FIRST DAYS IN ONTARIO 1

- Health Insurance 1
- Social Insurance Number
- Finding Your Way Around 3
- Money
- Using a Public Telephone 5
- Placing an Overseas Call
- Sending Letters or Parcels
- Sending Documents
- Sending a Telegram 7
- Public Transportation
- Crossing the Street 9
- Shopping and Business Hours
- Sales Tax 11
- Care of Young Children
  - Safety Precautions in the Home
  - Babysitting 13
- Canadian Habits 15

HOW TO GET INFORMATION AND ASSISTANCE 17

- The Telephone Directory 17
- General Government Information 19
- Government of Ontario Ministry of Culture and Recreation 21
  - Ontario Welcome House
  - Field Offices
- Government of Canada, Canada Employment and Immigration Commission 23

Canada Employment Centres
(previously called Manpower Centres)

Canada Immigration Centres

Neighbourhood Sources of Information

Voluntary Agencies 25

Community Information Centres

Immigrant Aid Agencies

Commercial Agencies 27

Emergencies

LANGUAGE AND CITIZENSHIP CLASSES 31

Canada Employment Training Program

Evening Classes 33

Advanced Evening Classes

Day Classes

Parent and Pre-schooler Program

Classes for Children 35

EMPLOYMENT 37

Finding a Job

Canada Employment Centres

Employment Agencies 39

The Résumé and Letter of Introduction

Translation of Documents 41

ສາຣະບາມ

ລະຍະແລກຂອງທ່ານໃນອົງຕາຣິໂອ 2

ແຜນປະກັນສຸຂະພາບ ເລກປະຈຳຕົວສັງຄົມ	
ການສັນຈອນໄປນາພາຍໃນຕົວເມືອງ ເງິນຄຳ	4
ການໃຈໂທລະສັບສາທາຣະນະ ໂທລະສັບໄປຕ່າງປະເທດ ສິ່ງໜຶ່ງສິຫລັດຂອງ ສິ່ງເອກກະສານ ສິ່ງໂທລະເລກ	6 8
ການຂົນສົ່ງສາທາຣະນະ ຂາມທາງ	10
ການໄປຈອກຊເຄອງແລະເວລາ ເຮັດວຽກເຮັດການຂອງຮາມຄາ	
ພາສີການຄ້າ	12
ການເບິ່ງແຍງເດັກນ້ອຍ ເດີນທາງທັມຮຸນຂອງຊາວການາດຽນ	14

ວິທີສະບຸກຸມລະອຽດແລະຂໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ 18

ປັ້ນໂທລະສັບ ລາຍລະອຽດທີ່ໄປກ່ຽວກັບການ ຈັດຕັ້ງຂອງຣັຖບານ	
ກະຊວງວັດທະນະທັມແລະສາທາຣະນະ ບັນເທວຂອງຣັຖບານອົງຕາຣິໂອ ເຮືອນຕ້ອນຮັບອົງຕາຣິໂອ ສາຂາຕ່າງໆ	22

ອັດຕາການກຳນາດາ-ຄະນະກັມມາ ຫການສົ່ງເສີມແຮງງານແລະ ກວດກາຄົນເຂົ້າເມືອງການາດາ	24
ສຳນັກງານຫາງານການາດາ ສຳນັກງານກວດຄົນເຂົ້າເມືອງ ແຫລ່ງໂຫລາຍລະອຽດໃນຄຸ້ມບ້ານ ອົງການອາສາສັມັກຕ່າງໆ ສູນໂຫລາຍລະອຽດທອງຖິນ ອົງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ມາໄຫມ ອົງກຽມຊ່ວຍເຫລືອທມລກສະນະ ການຄ້າ	26 28
ພາວະສຸກເສີມ	

ການຮຽນພາສາແລະຕຽມຂໍ້ສັນຊາດ 22

ລາຍການຝຶກອາຊີບການາດາ ຮຽນພາສາອັງກິດເວລາກາງຄືນ ຮຽນພາສາອັງກິດຂຶ້ນສູງເວລາ ກາງຄືນ ຮຽນພາສາອັງກິດຕອນກາງເວັນ ລາຍການສຳລັບແມ່ແລະເດັກທີ່ ຍັງບໍ່ທັນເຖິງກະສຽນທະເຂົ້າ ໂຮງຮຽນ ລາຍການສຳລັບເດັກນ້ອຍ	34 36
--	----------

ງູ່ຫການ 28

ຊອກວຽກ ສຳນັກງານຫາງານການາດາ	
-------------------------------	--

Evaluation of Qualifications of Professional and Trades Certification 43

Education Documents

Trades Certification 45

Job Training Programs

Canada Manpower Training Program

Working Conditions (Employment Standards) 47

Working Hours

Overtime Pay

Public Holidays

Vacation (Holiday) 49

Minimum Wage

Termination of Employment

Wage Statements 51

Pay Deductions

Making a Complaint 53

Workmen's Compensation

Unemployment Insurance 55

Who is Eligible

Benefits

Record of Employment 57

How to Apply

Waiting Period

Appeals 59

To Remain Eligible for Benefits

EDUCATION 63

The Ministry of Education 63

Compulsory School Attendance

Enrolling a Child in School 65

Kindergarten

The Elementary School Program 67

Special Programs for Newcomers

Secondary Schools 69

The Credit System

Ontario Universities

Colleges of Applied Arts and Technology 71

Employment Retraining 73

General Admission Requirements for Ontario Colleges of Applied Arts and Technology

Continuing Education 75

HEALTH 79

Health Insurance (OHIP) 79

OHIP Identification Card

Payment of Bills

Family Doctor 81

Going to the Doctor's Office 83

Hospital Clinics

ສຳນັກງານຫວາງານເອກກະຊົນ	40
ໃບຊີວະປັດແລະໜັງສືແນະນຳຕົວ	
ແປເອກກະສານ	42
ການທຽບຄຸນວຸດທິແລະການຮັບຮອງ	
ຢູ່ປະກາສນຍະບດທາງດານອາຊຍ	
ຕ່າງໆ	44
ເອກກະສານທາງດານການສຶກ	
ສາ	
ຫລັງຈາກຣະດັບມັດຍົມສຶກສາ	
ການຮັບຮອງເອກກະສານກ່ຽວກັບ	
ການຝ່ກອາຊຍ	
ລາຍການຝຶກງານ	46
ລາຍການຝຶກງານຂອງກົມແຮງ	
ງານການາດາ	
ສະພາບຂອງການເຮັດວຽກ	
ຈຳນວນຊົ່ວໂມງເຮັດວຽກ	
ເວີນລວງເວລາ	48
ວັນພັກທາງເອາຊການ	
ພັກການ	50
ຄ່າຈ່າງຕ່ຳສຸດ	
ການສົ່ງຢຸດເຮັດວຽກ	
ໃບແຈງລາຍໄດ	52
ເວີນທຸກໆກອອກຈາກລາຍໄດ	
ສຳລັບຄ່າຕ່າງໆ	
ການຕ່ວາ	54
ເວີນຕອບແທນຄ່າບາດເຈັບ	
ການປະກັນການຫວ່າງງານ	56
ແມນໃຜຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໄດ	

ເວີນຫວ່າງງານ	
ຫລັກຖານການເຮັດການ	58
ວິທະຍານເວີນຫວ່າງງານ	
ລະຍະເວລາລຳຖ່າ	
ການອຸທອນ	
ເພື່ອຈະໄດ້ຮັບເວີນຫວ່າງງານ	
ຕໍ່ໄປ	60

ການສຶກສາ 64

ກະຊວງສຶກສາທິການ	
ການເຂົ້າໂຮງຮຽນ	
ການຈິດຊື່ເຂົ້າໂຮງຮຽນ	
ໂຮງຮຽນອະນຸບານ	66
ລາຍການສອນຂອງໂຮງຮຽນ	
ປະຖົມ	
ລາຍການພິເສດສຳລັບຜູ້ມາໄຫມ່	68
ໂຮງຮຽນມັດຍົມ	70
ລະບົບເຄຣດິດ	
ມະຫາວິທຍາລັຍໃນອົງຕາຣ໌ໂອ	
ວິທຍາລັຍທອງຖຸນ	72
ການຝຶກງານໄຫມ່	74
ພະແນກສົ່ງເສີມການສຶກສາ	
ຂັ້ນກຳນົດທັງໄປກ່ຽວກັບການເຂົ້າ	
ວິທຍາລັຍທອງຖຸນໃນອົງຕາຣ໌ໂອ	
ການສຶກສາແບບສືບຕໍ່	76

ສຸຂະພາບ 80

Medicines 85
 Pharmacies
 Hospitals 87
 Emergency
 Public Health Services 89
 Immunization and Chest
 X-Rays
 Dental Services
 Family Planning (Birth Control) 91
 Nutrition

SOCIAL SERVICES 93
 Family Allowance (Baby Bonus) 93
 General Welfare Assistance
 (Municipal Assistance)
 Community Organizations 95
 Services for Senior Citizens 97
 Canada Pension Plan
 Contributions
 Senior Citizens Privilege Card

HOUSING 99
 Finding a Place to Live 99
 Renting
 Leases 101
 Security Deposits 103
 Subletting 105
 Breaking a Lease

Repairs
 Privacy 107
 Illegal Actions of Landlords
 Security of Tenure: The Ten-
 ant's Notice of Termination at
 the End of the Lease 109
 Evictions: The Landlord's
 Grounds for Termination
 Saving Energy in the Home 111
 Appliances 113
 Electric Lights 115
 Hot Water Heating
 Home Heating
 Heat Usage

THE LAW IN ONTARIO 119
 Criminal Law 121
 Your Rights during Arrest and
 Questioning
 Appearance in Court and Legal
 Counsel 125
 Court Interpreters
 Preliminary Hearing 127
 Trial
 Appeals
 Sentences 129
 Family Court
 The Criminal Injuries Compen-
 sation Board 133
 Civil Law
 Small Claims Court 135

ແຜນປະກັນສຸຂະພາບ	
ບັດປະຈຳຕົວ OHIP	
ການຈຳລະໃບເກັບເງິນຂອງ OHIP	
ນາຍໜີ້ປະຈຳຄອບຄົວ	82
ການເຂົ້າພົບນາຍໜີ້	
ຄລິນິກໃນໂຮງໝໍ	84
ຍຸກຍາ	
ໂຮງໝໍ	86
ກໍເຣນີສຸກເສີນ	88
ການບໍລິການຂອງພະແນກສາທາລະນະສຸກຕ່າງໆ	
ການສັກຢາຢູ່ອົງກົມໂລກແລະການສອງໄຟຟ້າສ່ວນເອກ	
ການບໍລິການທາງດ້ານແຂ້ວ	90
ການວາງແຜນຄອບຄົວ	
ການບໍລິໂພກ	92
ການບໍລິການທາງດ້ານສັງຄົມ 94	
ເງິນເດັກນ້ອຍ	
ການສົ່ງເຄາະທົ່ວໄປ	
ການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ	96
ການບໍລິການສຳລັບຜູ້ສູງອາຍຸ	
ເບື້ອງບຳນານການາດາ	98
ການອອກເງິນ	
ບັດພິເສດຂອງຜູ້ສູງອາຍຸ	

ສີ່ຢູ່ດີ້ງາສັຍ 100

ຊອກບ່ອນຢູ່	
ການເຮົ່າເຮືອນ	
ສັນຍາເຮົ່າ	102
ເງິນມັດຈຳ	104
ການໃຫ້ເຮົ່າຕໍ່	106
ການຝ່າຢືນສັນຍາເຮົ່າ	
ການສອນແປງ	
ຄວາມສັນໂດດ	108
ການກະທຳທີ່ຜິດກົດໝາຍຂອງເຮົ່າຂອງເຮືອນ	
ຫລັກກຽມຂອງກຽມເຮົ່າເຮືອນ: ກຽມແຈງເຮົ່າເຮືອນຂອງຜູ້ເຮົ່າເຮືອນສັນຍາເຮົ່າສັນສຸດລ້ວງ	110
ການໄລ່ໜີ້: ເຫດຜົນທີ່ເຮົ່າເຮືອນຂອງເຮືອນໃຈໃນການໄລ່ຜູ້ເຮົ່າໜີ້	
ການຢອມໃຈພັ້ງພາຍໃນເຮືອນ	12
ເລື່ອງໃຈ	
ໄຟຟ້າ	114
ການຕົ້ນນ້ຳເຮືອນ	116
ການໃຫ້ອາຍຸເຮືອນແກ່ເຮືອນຊານ	
ການໃຈອາຍຸເຮືອນ	

ກົດໝາຍໃນອົງເກຣີ 120

ກົດໝາຍອາຍາ	122
ສິດຂອງທ່ານໃນຕູ້ນຖືກັບແລະໃນຕອນຖືກຈຸກຖາມ	

Police Forces	137	Daycare	169
Name-Calling	139	Visiting the Doctor	
Powers of Arrest and Laying Charges		Birth Control	171
Misunderstanding of the Role of Police	141	Abortions	
Citizens' Complaint Bureau in Toronto		Rape	173
Subway Security in Toronto	143	Laying a Charge	
Legal Aid		Self-Defence	175
Finding a Lawyer	145	The Criminal Injuries Compensation Board	
Appeals		Rape Crisis Centres	
Duty Counsel	147	Distress Centres	177
Community Legal Services	149	Changing Attitudes	
Discrimination	151	How to Find Information	179
Lodging a Complaint	153		
Office of the Ombudsman	155	<u>MANAGING YOUR MONEY</u>	181
Canadian Civil Liberties Association	157	Buying for the Home	181
		Credit Buying	183
		Other Organizations	185
		Banks and Trust Companies	187
		Opening an Account	
<u>INFORMATION FOR IMMIGRANT WOMEN</u>	159	Passbook	189
The Law	159	Writing Cheques	
Marriage Laws		Endorsing Cheques	191
Common Law Marriages		Stopping Payment of a Cheque	
Marriage Breakdown	161	Certified Cheques	
The Family Law Reform Act		Bank Personnel	
Divorce Legislation	165	Paying Bills	193
Education	167	Traveller's Cheques	
Employment		Safety Deposit Boxes	195

ການມີຕຸ້ມໃນສານແລະຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງດ້ານກົດໝາຍ	126
ນາຍພາລາປະຈຳສານ	
ການພິຈາລະນາຂັ້ນເບື້ອງຕົ້ນ	
ການພິພາກສາຕັດສິນຄະດີ	128
ການອຸທອນ	
ການວາງໂທດ	130
ສານຄອບຄົວ	
ສະພາໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ອົບຄວາມເສື່ອຍຫາຍຍອນຄົນທຳຄວາມຜິດຖານອາຍາ	134
ກົດໝາຍແພ່ງ	
ສານແພ່ງທຸກຳກັບນຳກຽນຮຽກຄາດສ້ອຍຫາຍທມຈຳນວນຫນ້ອຍ	136
ກຳລັງຕໍ່ຫລວດ	138
ການດຳວາແລະເວົ້າສຽດສີ	140
ອຸຳນາດໃນການຈັບກຸມແລະວາງຂີ້ຫາ	
ການເຂົ້າໃຈຜິດກຽວກັບບົດບາດຂອງຕໍ່ຫລວດ	142
ຫ້ອງການຕໍ່ວາຕໍ່ຂານສຳລັບປະຊາຊົນໃນໂຕຮົງໂຕ	
ຮະບົບຮັກສາຄວາມປອດພ້ຍໃນຕົວລັດໄຟໃຕດນໃນໂຕຮົງໂຕ	144
ແຜນຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍ	
ຊອກຫະນາຍຄວາມ	146
ການອຸທອນ	
ຫຍັກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ	148

ອົງກວນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍທອງຖນ	150
ການເລືອກທຣຸກກທຊງ	152
ການທຳການຕໍ່ວາ	154
ຫ້ອງການຂອງຜູ້ສືບສວນຄູ່ຕໍ່ວາຕໍ່ຂານຂອງຮູ້າຊດອນທແຜນໃສການປະຕິບັດງານຂອງຄົນບານແຂວງ	156
ສະມາຄົມສິ່ງເສີມເສີມພາບານາດຽນ	158

ການຮູ້ສຳລັບພວກຜູ້ຍິງທີ່ເຂົ້າເມືອງໃໝ່ 160

ກົດໝາຍ	
ກົດໝາຍກຽວກັບການແຕ່ງງານ	
ການຢູ່ນຳກັນແບບບໍ່ມີທະບຽນສົມຄືດ	
ການແຕກຫັກຂອງການສົມຄືດ	162
ກົດໝາຍກຽວກັບຄອບຄົວທີ່ດິດແປງໄໝ	
ກົດໝາຍກຽວກັບການຍ່າຮາງ	166
ການສຶກສາ	168
ວຽກການ	
ບອນຝາກເດັກ	170
ການໄປຫາຫນີ້	
ການຄຸມກຳເນີດ	172
ການເອົາລູກອອກ	
ການຂົ່ມຂູ່	174
ການຕັ້ງຂັດ	

Insurance 195

- Buying an Insurance Policy
- Life Insurance 197
- Riders
- Settlement Options 199
- Disability or Income Protection Insurance
- Property Insurance 201

Taxes 203

- Income Tax
- Exemptions
- Taxation Year 205
- Payment
- Ontario Tax Credit System 207
- Income Tax Clinics
- Selling Your Income Tax Refund 209
- Sales Tax
- Property Tax

AUTOMOBILES 213

Learning to Drive 213

- Licence for Learners (Class "L")

Licences 215

- Getting a Licence
- Motorcycle Licence 217
- New Residents
- Visitors 219
- Vehicle Licence Plates

Buying a Used Car

- The Dealer 221
- Safety Standards Certificate
- Inspecting the Car
- The Deposit 223
- The Warranty
- The Purchase Order
- Change of Ownership 225

Service Stations

Renting a Car

Safe Driving 227

Seat Belts

Seasonal Driving

Safety Inspection 229

The Demerit Point System

Accidents 231

Automobile Insurance Coverage 233

Public Liability (Bodily Injury and Property Damage)

Accident Benefits

Collision

Additional Coverage

Passengers

CULTURE AND RECREATION 235

Municipal Parks and Recreation

Public Parks 237

Playgrounds

ການປ້ອງກັນຕົວ 176

ສູນພູງໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ບຸກຄົນ
ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍຍອນຄົນທຳ
ຄວາມຜິດຖານອາຍາ

ສູນໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ຖືກຂົ່ມ
ຂົນສຳເລັດ

ສູນບັນເທົາຄວາມທຸກໂສກ 178

ການປ່ຽນແປງກິດຈະການທາງ

ວິທະຍາສາດລະອຽດ 180

ການກຳກັ້ນເງິນຂອງທ່ານ 182

ການຈັດວຽກເງິນເຊື່ອ 184

ວິຊາການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ 186

ທະນາຄານແລະບໍລິສັດຫຸ້ນສັບທັງ
ຫລາຍ 188

ການເປີດບັນຊີເງິນ

ປັນຍັນຊີເງິນອອມສິນ 190

ການຂຽນເຈ້ຍ 192

ການສັກທລັງເຈ້ຍ

ການຍັບຍັງເຈ້ຍເງິນ

ການຍັງຍືນເຈ້ຍ

ພະນັກງານທະນາຄານ

ການຈຳລະໃບເກັບເງິນ 194

ເຈ້ຍເດີນທາງ

ຕູ້ນະພັຍ 196

ປະກັນພັຍ

ການຈຸແຜນປະກັນພັຍ

ແຜນປະກັນຈີວິດ

ຂໍ້ເພີ່ມເຕີມ, ທາງເລືອກ 198

ທາງເລືອກໃນການຮັບເງິນ

ປະກັນ 200

ແຜນປະກັນກຽນພິການຫລືແຜນ
ປະກັນລາຍໄດ

ແຜນປະກັນສັບສິນ 202

ພາສີແບບຕ່າງໆ 204

ແນວຍົກເວັ້ນພາສີ

ສົກປີພາສີ 206

ການຈ່າຍພາສີລາຍໄດ

ລາຍການຫລຸດຜ່ອນພາສີອົງຕາ
ຮ່ອ 208

ລາຍການຊ່ວຍຂຽນສິ່ງໃບແຈ້ງ
ພາສີລາຍໄດ

ການຂາຍເງິນທຽນຈະໂດຍຄຸນ

ຈຳກັດການເສຍພາສີລາຍໄດຂອງ
ທ່ານ 210

ພາສີການຄ້າ

ພາສີສັບສິນ

ລິດຕາ 214

ການຮຽນຂັບ

ໃບອະນຸຍາດຮຽນຂັບ

ການຊອກຫາໂຄງຮຽນຂັບລິດຕາ

ດີ

ໃບຂັບຂີ່ 216

ການເອົາໃບຂັບຂີ່

Recreation and Community Centres

Swimming

Winter Sports

Sports Playing Fields and Tennis
Courts 239

Music

Other Recreation Facilities

IMMIGRATION 241

Family Class 241

Independent Immigrants 243

Assisted Relative Class

Refugees 245

Inadmissible Classes

Visitors 249

Emergency Financial Assistance 251

Transportation Loans

Further Information

BECOMING A CANADIAN CITIZEN 253

Requirements 253

The Process of Taking out
Citizenship 255

The Application

The Hearing

The Citizenship Ceremony 257

Multiculturalism in Canada 259

ໃບຂັບຂີ່ສຳລັບລົດຈັກ	218
ຜູ້ເຂົ້າເມືອງໄຫມ	
ຜູ້ມາຢຽມຢາມ	220
ປາຍທະບຽນລົດ	
ການຈຸລົດເກົ່າ	
ຜູ້ຈຳໜ່າຍ	
ໃບຍັງຢືນຄວາມປອດພ້ຍ	222
ການກວດແບ່ງສະພາບລົດ	
ເງິນມັດຈຳ	
ໃບປະກັນ	224
ໃບສັງຊ	
ການຢຽນເຈົ້າຂອງ	226
ປ້ອນນຳມັນ	
ການເຈົ້າລົດ	
ການຂັບຂີ່ປອດພ້ຍ	228
ສາຍແອວ	
ການຂັບລົດຕາມອະນຸການ	
ການກວດຄວາມປອດພ້ຍຂອງລົດ	230
ອະນິຍົກຄະແນນ	
ອຸບັດເຫດ	232
ປະກັນພ້ຍລົດ	
ປະກັນຄວາມເສື່ອຫາຍແກຄົນອື່ນ	
ຜົນຮັບຈາກອຸບັດເຫດ	234
ການຕຳ	
ແຜນປະກັນເພີ່ມເຕີມ	
ຜູ້ໂດຍສານ	

ວິໄນກະທັມແລະການລິນເລີງ 236

ສ່ວນສູ່າທາງອະນະແລະລາຍ	
ການລນເລີງຂອງເຕສບານ	
ສ່ວນສາທາງອະນະ	238
ດຣູນຫລນ	
ສູນລນເລີງພັກຜ່ອນຍອນໃຈຫ້ອງ	
ຈົນ	
ລອຍນຳ	
ກິລາອະນຸຫນາວ	
ດູນຫລນກລາຕາງແລະດູນ	
ເຕນນດສີ	240
ດິນຕຣີ	
ແຜວໃຫ້ຄວາມສະດວກທາງ	
ດານລນເລີງອນງ	

ການເຂົ້າເມືອງ 242

ປະເພດຄອບຄົວ	
ປະເພດຕົນເອງ	244
ປະເພດໂດຍບໍລິຫານຈ່ວຍເຫລືອ	
ຈາກຜົນອງ	
ອິພຍົບ	246
ປະເພດທີ່ເຂົ້າເມືອງບໍ່ໄດ້	
ຜູ້ມາຢຽມຢາມ	250
ການຈ່ວຍເຫລືອສູງເສີນທາງ	
ດານເງິນຄຳ	252
ເງິນກູ້ສຳລັບຄ່າຂົນສົ່ງ	
ລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ	

ການເຂົ້າສັນຊາດການາດານ 234

ຂໍ້ກຳນົດຂອງການຂໍເຂົ້າສັນຊາດ

໑໑. ທ້າວ
ວຽກຂອງເຂົ້າສັນຊາດ

ໃບຄຳຮອງ 256

ການພິຈາລະນາ

໑໑. ທ້າວ
ພຽງເຂົ້າສັນຊາດ 258

ການກວດແລະຈົບຊາດຈົບເຜົ່າ 260

YOUR FIRST DAYS IN ONTARIO

Welcome to Ontario.

Hopefully, the information in this book will be useful to you as you take up life in a new country. If you have friends here, they can be a great help. If not, you will have to learn from others how to find your way around, what services are available and how to use them.

It is not possible, in this number of pages, to include all the information you will need or to describe all the services available. However, this guidebook tries to explain the problems you are most likely to encounter and to direct you to people and organizations where you can get assistance.

HEALTH INSURANCE

It is very important that you apply for coverage under the Ontario Health Insurance Plan immediately. If you apply within three months of your arrival your coverage will begin as of the day that your application is approved. You may have been given an application form at the airport on arrival. If not, contact your local OHIP district office or write to: OHIP, Box 1744, Postal Station R, Toronto M4G 2T3. See section on Health Services.

SOCIAL INSURANCE NUMBER

You will need a social insurance number in order to work in Canada and for many other reasons including application forms. To get your social insurance number, go to your nearest unemployment insurance office listed under "Government of Canada" in the telephone directory. Take your passport and the papers showing your landed immigrant status with you.

The people at the unemployment insurance office will help you fill out the application form and they will send it to the office in Ottawa which issues the numbers. You can get assistance from an

ລະຍະແລກຂອງທ່ານໃນແຂວງອົງຕາຣິໂອ

ອົງຕາຣິໂອຍິນດີຕອນອັບ.

ຫ້ວງວ່າລາຍລະອຽດໃນປື້ມຫ້ວນ ຈະເປັນປະໂຫຍດແກ່ທ່ານໃນການຕັ້ງຕົວໃນປະເທດໄທມ. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຮຽນພາສາໄທ ຫຼື ຈຳນວນຜູ້ອື່ນ ມັນກໍຈະເປັນການຊ່ວຍທ່ານໄດ້ຫລາຍ ຖ້າບໍ່ມີ ແລວ ທ່ານກໍຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮຽນຮູ້ນຳຜູ້ອື່ນກ່ຽວກັບການສັນຈອນໄປມາໃນເມືອງ ການບໍລິການ ຕ່າງໆທີ່ມີໄວ້ອັບໃຊ້ ແລະການສ່ວຍໃຈການບໍລິການດັ່ງກ່າວ.

ມັນເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະໃຊ້ປື້ມຫ້ວນໄປໃນການໃຫ້ລາຍລະອຽດທຸກໆຢ່າງທີ່ທ່ານຈະຕ້ອງການ ຫລື ໄປໃນການເວົ້າເຖິງການບໍລິການທັງໝົດທີ່ມີໄວ້ໃຫ້ໃຊ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ປື້ມຫ້ວນຈະພະຍາ ຍາມໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງແກ່ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ທ່ານຈະພະເຈິນ ແລະແນະນຳໃຫ້ໄປຫາບຸກຄົນຫລືອົງ ການຕ່າງໆທີ່ຈະໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ທ່ານໄດ້.

ແຜນປະກັນສຸຂະພາບ

ທ່ານຄວນຫ້າຄຳຂອງຂໍ້ຂ້າໃນແຜນປະກັນສຸຂະພາບອົງຕາຣິໂອ (Ontario Health Insurance Plan ຫລືຫຍໍ້ວ່າ OHIP) ທີ່ນັດທຳມາດເຖິງ. ຖ້າທ່ານເຮັດຄຳຂອງພາຍ ໃນສາມເດືອນທຳມາດເຖິງ ທ່ານຈະໄດ້ເຂົ້າຢູ່ໃນແຜນປະກັນພັບດັ່ງກ່າວຕັ້ງແຕ່ມີໃບຄຳຂອງຂອງ ທ່ານຜ່ານການພິຈາລະນາ. ທ່ານອາດຈະໄດ້ຮັບຄຳຂອງທີ່ສາມາດບັນ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນແລ້ວ ກໍໃຫ້ຕິດຕໍ່ ຫ້ວງການ OHIP ທ້ອງຖິ່ນຫລືຂຽນຫາ: OHIP, Box 1744, Postal Station R, Toronto M4G 2T3 ເພື່ອລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ ກະຮຸນາເບິ່ງພາກທ້ອງກັບການບໍລິການທາງດ້ານສຸຂະພາບ.

ເລກປະຈຳຕົວສັງຄົມ

ເພື່ອຈະເຮັດວຽກເຮັດການແລະຍົນໃບຄຳຂອງຕ່າງໆໃນການາດາ ທ່ານຈຳຕ້ອງມີເລກປະຈຳ ຕົວສັງຄົມ (Social Insurance Number). ເພື່ອຂໍເລກປະຈຳຕົວນ ໃຫ້ທ່ານໄປຫາຫ້ວງ ການປະກັນການຫວ່າງງານ (Unemployment Insurance Office) ທີ່ໃກ້ທ່ານທີ່ສຸດ. ເພື່ອຫາຫ້ວງຂອງຫ້ວງການດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ກ້ອງຕົວຂໍ້ "ຮັບຮານການາດາ" ໃນປື້ມໂທລະສັບ. ເວົ້າຫນັງສືຜ່ານແຜນແລະເອກກະສານອື່ນໆທີ່ສະແດງວ່າທ່ານເປັນຄົນເຂົ້າເມືອງທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດ ຫມາຍໄປພ້ອມ. ຖ້າມີຫນັງສືປະຈຳຕົວ ດັ່ງເຊັ່ນໃບລາຍເກັດຫລືໃບຂັບຂີ່ ກໍໃຫ້ເອົາໄປນຳ.

ພະນັກງານຂອງຫ້ວງການປະກັນການຫວ່າງງານຈະເປັນຜູ້ຊ່ວຍທ່ານເຮັດຄຳຂອງແລະສັ່ງຄຳ ຂອງດັ່ງກ່າວໄປຍັງຫ້ວງການທ່ອດຕາວາ. ຫ້ວງການທ່ອດຕາວາຈະເປັນຜູ້ອອກເລກປະຈຳຕົວ

immigrant aid agency, if you need further help. You will receive a plastic card in the mail with your social insurance number on it. Remember to record your number on a separate piece of paper and keep it in a safe place in case your card is lost. Also remember that it is illegal to possess more than one social insurance number.

FINDING YOUR WAY AROUND

Road maps are usually available free or for a small charge at car service stations or at tourist bureaus. In cities and towns, there are street maps, street guides and maps of the local transportation system. You can find them in tourist bureaus, bookshops or shops where they sell magazines. Do not hesitate to ask directions from persons on the street or from a policeman, who is quite used to being asked for this kind of help.

MONEY

You can have your money changed into Canadian currency at any bank. These are the denominations of Canadian coin and paper money:

100 cents (¢) = one dollar (\$)

Canadian coins come in the following value:

1¢ - a penny

5¢ - a nickel

10¢ - a dime

25¢ - a quarter

50¢ - a half dollar

100¢ - a silver dollar

Paper money is on bills worth \$1, \$2, \$5, \$10, \$20, \$100, \$1000.

ໃຫ້ແກ່ທ່ານ. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອເພີ່ມເຕີມໃນດ້ານນີ້ ທ່ານກໍສາມາດເຂົ້າຫາອົງການຊ່ວຍເຫລືອຄົນເຂົ້າເມືອງໃໝ່ອົງການໃດອົງການນຶ່ງໄດ້. ທ່ານຈະໄດ້ຮັບບັດປະລາສຕິກບັດນັ້ນໂດຍທາງໄປສະນີແລະໃນນັ້ນຈະມີເລກປະຈຳຕົວສັງຄົມຂອງທ່ານ. ຢ່າລືມຂຽນຕົວເລກດັ່ງກ່າວໃສ່ເຈ້ຍໃບນຶ່ງໄວ້ຕາງຫາກແລະຮັກສາເຈ້ຍໃບດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນທີ່ປອດພົບເພື່ອປ້ອງກັນເວລາທ່ານເຮັດບັດເສັຽແລະຢ່າລືມອີກວ່າການມີເລກປະຈຳຕົວສັງຄົມຫລາຍອັນນັ້ນເປັນການພິດກັດຫມາຍ.

ການສັນຈອນໄປນາພາຍໃນຕົວເມືອງ

ແຜນຫຍໍ້ທາງຕ່າງໆມີໄວ້ໃຫ້ລາຍເຫລືອໃຫ້ຊຸດຖືກຕາມປ່ອມນັ້ນແລະຕ້ອງການທ້ອງທຽວທັງຫລາຍ. ໃນເມືອງໃຫຍ່ແລະເມືອງນ້ອຍຕ່າງໆ ແຜນທຸກຢ່າງໃນເມືອງແລະແຜນຫລະບົບການຂົນສົ່ງຜູ້ໂດຍສານຂອງທ້ອງຖານກໍມີໄວ້ຕາມຕ້ອງການທ້ອງທຽວແລະຕາມຄວາມຂາຍປົ່ມຫລືຕາມຄວາມທຳຫນາຍຫນຶ່ງສິ່ງອາດຈະສາມາດພວກຕ່າງໆ. ຢ່າລື່ງເລື່ອງໃຈທຳຈຳຕາມທິດທາງນຳຜູ້ຄົນຫາການພັດທະນາໃນຖານທຳທາງຫລືນຳຕໍ່ຫລວດ. ຕໍ່ຫລວດມີຄວາມລົງເຄີຍພໍປະມານໃນການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນດ້ານດັ່ງກ່າວ.

ເງິນຄຳ

ທ່ານສາມາດເອົາເງິນຂອງທ່ານປ່ຽນເອົາເງິນການາດຽນໄດ້ນຳທຸກໆທະນາຄານ. ນັ້ນແມ່ນເງິນຫລຽນ ແລະເງິນເຈ້ຍການາດຽນໃນແບບຕ່າງໆ:

- 100 ແຊນຕ໌ (¢) = 1 ດາເລີ້ (\$)
- ເງິນຫລຽນການາດຽນນາໃນຮູບຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

  - 1 - ແຜນນີ້
  - 5 - ນິກເກີນລ໌
  - 10 - ດາຍນ໌
  - 25 - ຄວາເທີ
  - 50 - ຮາຍຟ໌ດາເລີ້

ເງິນເຈ້ຍໃບຕ່າງໆດັ່ງນີ້: \$1, \$5, \$10, \$20, \$50, \$100, ແລະ

\$5000.

USING A PUBLIC TELEPHONE

To make a call, you must first lift the receiver off the hook and listen for a dial tone, a buzzing sound. You must then deposit 20¢ in 10-cent or 5-cent coins. A 25-cent coin can also be used but no change is given. You can dial a local call or speak to the operator to ask for assistance. If you are going to make a long distance call, have 5-cent, 10-cent and 25-cent coins ready, as you are required to deposit full payment before the connection can be completed. If your call is not completed, the money will be returned when you hang up the receiver.

PLACING AN OVERSEAS CALL

Many immigrants try to call their relatives at home to let them know that they have arrived safely in Canada. If this involves an overseas call, you must use the overseas operator; dial "0" (zero) and give the operator the name of the country you are calling.

SENDING LETTERS OR PARCELS

Post offices sell stamps and money orders, handle parcels and registered mail. Many are located in neighbourhood shops; look for a sign saying "Post Office" over the door or on a window. Mail is sent by weight and destination. Make sure you know exactly how much it will cost to mail your letter or package, so that you can attach the correct postage. You can mail letters and packages from any post office or deposit them in a red mailbox on the street.

SENDING DOCUMENTS

If you mail a document for any reason, be sure to register it at the post office. If it is not delivered, the document will be returned to you by registered mail. You may want to make a photocopy of your document before sending it. Some libraries and post

ການໃຊ້ໂທລະສັບສາທາຣະນະ

ກ່ອນຈະໂທໄປຍ່ອມໃດຍ່ອມໜຶ່ງ ທ່ານຕ້ອງຍົກຫຸ້ນພັງສ່ວງສັນຍານກ່ອນ. ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ໃຫ້ທ່ານຍ່ອມຫລຽນລົງໄປຕາມຈຳນວນຫຍັງໄວ້. ສຳລັບເຂດໃກຄຽງ ທ່ານສາມາດຫມູນນຳເບີໂຕ້ເອງໂລດຫລືຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອນຳພັນກິງານໂທລະສັບກໍໄດ້. ຖ້າທ່ານຈະໂທທາງໄກ ທ່ານຕ້ອງມີຫລຽນ ໔ ແຊນຕ໌, ໑໐ ແຊນຕ໌ ແລະ໒໔ແຊນຕ໌ ຕຽມໄວ້ຫລາຍໆ ເພາະວ່າທ່ານຈະຕ້ອງໂຕ້ເສື້ອຄ່າໂທຈົນລົບກ່ອນຈິງຈະເວົ້າຈະຈາໄດ້. ຖ້າຫາກການໂທຂອງທ່ານບໍ່ສຳເລັດ ທ່ານກໍຈະໂຕ້ເງິນຄືນ ເມື່ອເອົາຫູຜັງຄືນໄວ້ຍ່ອມເກົ່າ.

ໂທລະສັບໄປຕາງປະເທດ

ຄືນເຂົ້າເມືອງໄຫມສ່ວນຫລາຍ ພະຍາຍາມໂທໄປຫາພັນອງທາງບານເພື່ອບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ມາຮອດມາເຖິງການາດາແລ້ວຢ່າງປອດພິພິ. ຖ້າທ່ານໂທໄປຕາງປະເທດ ທ່ານຈຳຕ້ອງຜ່ານທາງພັນກິງານໂທລະສັບ ໂດຍຫມູນເລກສູນແລ້ວບອກພັນກິງານດັງກ່າວຊື່ຂອງປະເທດທ່ານກຳລັງຈະໂທໄປ.

ສິ່ງໜັງສືຫລັກຂອງ

ໂຮງການໄປຊະນີຈຳໜ່າຍສະແຕມແລະໃບສົ່ງເງິນຄຳ, ກຳກັບສິ່ງພວກທ່ອງ ແລະພວກໜັງສືລົງທະບຽນ. ໂຮງການຫລາຍໆບ່ອນຕັ້ງຢູ່ໃນຄວາມຄາຕາງໆໃນເຂດອອມແອມທ່ານເອງ. ໃຫ້ຫາເບິ່ງຢ່າຍື່ນວ່າ "ໂຮງການໄປຊະນີ" ຕາມປະຕູແລະຢ່ອງຢ້ຽມ. ໜັງສືແຕ່ລະການແລະຫ້ອງແຕ່ລະຫນ້າຖືກສົ່ງຕາມນຳຫນັກແລະຈຸດຫມາຍຢ່າຍທາງຂອງມັນ. ກ່ອນຈະສົ່ງໜັງສືຫລັກຂອງທ່ານ ທ່ານຄວນຮູ້ຄ່າສິ່ງທຸກຖ້ອງເພື່ອວ່າທ່ານຈະໂຕ້ໃຈຈຳນວນສະແຕມທຸກຖ້ອງ. ທ່ານສາມາດສົ່ງໜັງສືສຽນໜັງສືແລະຫ້ອງ ໂດນຳໂຮງການໄປຊະນີຫລືຍ່ອມໃສ່ໃນຕູ້ຖືກໜັງສືຕາມຫົນທາງ.

ສິ່ງເອກກະສານ

ຖ້າທ່ານຈະສົ່ງເອກກະສານແນວໃດແນວໜຶ່ງ ເພື່ອຈຸດປະສົງແນວໃດກໍແລ້ວແຕ່ ທ່ານຄວນລົງທະບຽນເອກກະສານດັງກ່າວຫໍໂຮງການໄປຊະນີ. ເອກກະສານນັ້ນຈະຖືກສົ່ງແບບລົງທະບຽນກັບມາຫາທ່ານ ເມື່ອຍ່ອມຄືນຮັບຫຼືຢາຍທາງ. ກ່ອນຈະສົ່ງເອກກະສານ ທ່ານອາດຈະຕ້ອງການເຮັດສຳເນົາເອກກະສານດັງກ່າວໄວ້ເປັນຫລັກຖານ. ໂຮງການໄປຊະນີແລະຫ້ອງສຸດຫລາຍໆບ່ອນມີເຄື່ອງເຮັດ

offices have photocopying machines which you can use for very little cost. There are also photocopying shops which photocopy cheaply. Find out if you have to send original documents, such as birth certificates or immigration papers. Send copies if you can. However, all original documents will be returned to you by registered mail when the information required has been recorded.

SENDING A TELEGRAM

You can send a telegram from railway stations, telegraph offices, airports and hotels. If you have a home telephone, simply call CN-CP (Canadian National - Canadian Pacific) Telecommunications. They will accept your message for delivery and will send you a bill in the mail for the charges. There may be two numbers listed in the telephone book, one for English and one for French telegrams. If you are sending a telegram in any other language, be prepared to spell it.

PUBLIC TRANSPORTATION

Cities and towns throughout Ontario are connected by train, bus and, in some cases, airplane service. There is usually only one bus and one train station in each city. All urban areas are served by buses or street-cars and in Toronto, there is also a subway system. For travel in a city or town you need to buy tickets or tokens, or pay cash. In most centres, tickets and tokens can be purchased on the bus or street-car. In Toronto, tickets and tokens can only be purchased in subway stations, certain stores and financial institutions. Bus and street-car drivers do not carry tokens, tickets or change, so exact fare is required. Senior citizens, children under a certain age and students with student cards, travel at a reduced rate. You can transfer without additional cost from

ສຳນຳໄວ້ໃຫ້ໃຊ້ແບບຖືກງ. ນອກນັ້ນຍັງມີພວກຮ້ານຄ້າທີ່ຍ່າງເຮັດສຳນຳໂດຍສະເພາະແບບ
ບໍ່ແຜ່ງປານໃດອີກ. ຈິ່ງສອບຖາມເບິ່ງກ່ອນວ່າ ຫ້າມຈຳຕອງສິ່ງເອກກະສານເດີມ ເອກກະສານທີ່
ເຮັດດ້ວຍເບີໂຟນໂດຍລາຍເກີດແລະໂຍອະນຸຍາດເຂົ້າເມືອງໄປຫລັບ. ຄັນພໍເປັນໄປໄດ້ແລ້ວ ໃຫ້ສິ່ງແຕ່
ໂຍສຳນຳໄປ.

ໆ ໂຫລະເລກ

ທ່ານສາມາດສິ່ງໂຫລະເລກຈາກສະຖານີລົດໄຟ, ໂຮງການໂຫລະເລກ, ສນາມຍິນ ແລະ
ຮຽງແອມຕ່າງໄດ້. ຖ້າທ່ານຫາກມີໂຫລະສັບຢູ່ເຮືອນ ຫ້າມກໍ່ພຽງແຕ່ໂຫຫາໂຮງການໂຫລະຄົມມະ
ນາຄົມ CN-CP (Canadian National-Canadian Pacific) ເຂົ້າເຮົາຈະຈັດ
ການສິ່ງໂຫລະເລກຂອງທ່ານແລະສິ່ງໃບເກັບເງິນມາໃຫ້ທ່ານຜ່ານໂຫລະໂດຍທາງໄປຊະນີ. ໃນປັ້ນ
ໂຫລະສັບ ທ່ານຈະພໍ້ເວີໂຫລະສັບສອງເບີນຳກັນສຳລັບໂຫຫາໂຮງການດັ່ງກ່າວ ເບີນຶ່ງສຳລັບຜູ້ຕອງ
ການສິ່ງໂຫລະເລກເປັນພາສາອັງກິດ ແລະອີກເບີນຶ່ງສຳລັບຜູ້ຕອງການສິ່ງເປັນພາສາຝຣັ່ງເສດ.
ທ່ານຫາກຕອງການສິ່ງໂຫລະເລກເປັນພາສາອື່ນນອກເຫນືອຈາກສອງພາສານີ້ແລ້ວ ທ່ານຄວນຕຽມ
ຫລາຍລະອຽດຕ່າງໆກ່ຽວກັບໂຫລະເລກດັ່ງກ່າວ.

ພື້ນຖານສິ່ງສາທາລະນະ

ເມືອງໂຫຍແລະເມືອງນ້ອຍຕ່າງໆທົ່ວແຂວງອົງຕາຣີໂອຖືກເຊື່ອມຍິງກັນດ້ວຍລົດໄຟ, ລົດເມ
ແລະໃນບາງກໍ່ເຮັດຄ່ອງຍິນ. ຕາມທັມມະດາແລ້ວ ໃນແຕ່ລະເມືອງນັ້ນ ມີສະຖານີລົດໄຟສະຖານີ
ໆ ແລະສະຖານີລົດເມສະຖານນຶ່ງຫນ່ນ. ໃນທຸກໆຕົວເມືອງຈະມີພວກລົດເມທັມມະດາຫລືລົດເມໂຕ
ໆໄວ້ຮັບໃຊ້ຜູ້ໂດຍສານ. ຕົວເມືອງໂຕຣິງໂຕຍັງມີລະບົບລົດໄຟໃຕ້ດິນເພີ່ມອີກ. ເພື່ອຈະໄປໆ
ທາງໃນຕົວເມືອງ ທ່ານຕອງຊື້ປັ້ນຫລືຫລຽນ (Token) ຫລືຈ່າຍສົດ. ໃນຕົວເມືອງຕ່າງໆສ່ວນຫລາຍ
ຈ່າຍຈະຫາຊື້ແລະຫລຽນຂໍ້ລົດໂຕໃນຕົວລົດເມທັມມະດາຫລືໃນລົດເມໂຕລ່າງເອງ. ແຕ່ໃນຕົວ
ເມືອງໂຕຣິງໂຕແລ້ວ ທ່ານຈະຊື້ແລະຫລຽນໂຕຫລືສະຖານີລົດໄຟໃຕ້ດິນແລະຮ້ານຄ້າບາງຮ້ານຫນ່ນ.
ເມື່ອລົດເມແບບຕ່າງໆບໍ່ມີປັ້ນ, ຫລຽນຫລືເງິນນ້ອຍ ສະນັ້ນທ່ານຄວນມີຈຳນວນເງິນຫຼືຖືກຕອງ. ຜູ້
ໆອາຍຸ, ເດັກນ້ອຍຫນ່ອຍຜູ້ຕາມທັກນຳນັດໄວ້ ແລະນັກຮຽນຫນ່ຍັດປະຈຳຕົວນັກຮຽນໄປໆມາໆໂຕຕາມ
ລັດຮາຫລຸດພໍ້ເສດ. ທ່ານສາມາດປຽນຈາກລົດແນວນຶ່ງໄປຫາລົດອີກແນວນຶ່ງໂຕໂດຍບໍ່ຕອງຈ່າຍຄ່າ
ໂດຍສານເພີ່ມເຕີມ ຖ້າຫາກວ່າທ່ານເອົາໃບຕໍ່ລົດຫນ່າງ.

one type of transportation to another, provided you obtain a transfer when you pay your fare.

CROSSING THE STREET

In Toronto and many other centres, pedestrian crosswalks are marked by an "X" sign on the pavement and on street signs. Before you step into the road at a crosswalk, hold your arm horizontal and point across the street in front of you. Allow the motorists time to stop. You may also cross at traffic-light intersections. In Ontario, only cross in front of traffic on a green light or walk sign.

SHOPPING AND BUSINESS HOURS

Most shops or stores are open from 9:00 a.m. to 6:00 p.m. but small neighborhood grocery and drug stores may be open more hours to serve persons before and after work. Some stores stay open until 9:00 p.m. on Thursday and Friday evenings. On Sunday most stores are closed, with the exception of small neighborhood shops, sometimes called jug-milk stores, which sell bread, milk, other food and cigarettes. These are often open Sundays and every evening until 11:00 p.m.

Some newcomers may not be used to large shopping plazas where many stores are placed close together to make shopping easier. You can shop in a supermarket, a very large store selling a wide variety of food and household articles, where customers serve themselves and pay for their purchases at the exit. Department stores have most goods you might want in one store: for example, clothing, furniture, drugs, hardware etc. In most drug stores you can buy not only drugs but candy, ice cream, camera film, cosmetics and a variety of other small articles.

ຂ້າມທາງ

ໃນຫລາຍໆຕົວເມືອງ ບ່ອນຂ້າມທາງສຳລັບຄົນຍ່າງນັ້ນມີເຄື່ອງຫມາຍ "X" ຢູ່ຕິດທາງແລະ ໃນປ້າຍທາງເອງ. ກ່ອນຫນ້ານຈະຂ້າມທາງ ໃຫ້ທ່ານກາງແຂນເບື້ອງນັ້ນອອກແລະຈຳໄປທາງຝາກ ທາງດັ້ງກັນຂ້າມທ່ານຈະຂ້າມໄປຫາ. ລຳໃຫ້ພວກລົດທີ່ແລ່ນໄປແລ່ນມານັ້ນຢູ່ດກ່ອນຈຳໄປຂ້າມ. ບ່ອນ ຂ້າມທາງອີກບ່ອນນຶ່ງກໍ່ແມ່ນຫຍ່ອນໄຟແດງ. ໃນແຂວງອົງຕາຣີໂອແລວ ໃຫ້ຂ້າມທາງບ່ອນໄຟແດງ ກໍ່ຕົວເມືອສັນຍານໄຟຢ່ຽນເປັນສີຂຽວຫລືເປັນເຄື່ອງຫມາຍທ້ວາ "ຍ່າງໄດ້".

ການໄປຊື້ອາຫານແລະເວລາເຮັດວຽກເຮັດການຂອງຮ້ານຄ້າ

ຮ້ານຄ້າຮ້ານຂາຍສ່ວນຫລາຍເປີດຕັ້ງແຕ່ເກົ່າໂມງເຊົ້າຕາທົກໂມງແລງ ແຕ່ວ່າພວກຮ້ານຂາຍ ເຄື່ອງຍ່ອຍເລັກງ່ນອຍໆແລະຂາຍຂາຍຢາຕາມຄຸ້ມຕ່າງໆນັ້ນອາດເປີດເຊົ້າກ່ວາເວລາເປີດໂອກາດໃຫ້ ພວກຜູ້ຄົນໄດ້ຊື້ເຄື່ອງຊື້ຂອງກ່ອນທີ່ພວກເຂົາຈະໄປວຽກໄປການ. ຮ້ານຄ້າຫລາຍໆຮ້ານເປີດຈົນ ຮອດເກົ່າໂມງແລງໃນວັນພະຫັດແລະວັນສຸກ. ຮ້ານຄ້າສ່ວນໃຫຍ່ອັດໃນວັນຫົດ ເວັ້ນເສັ້ນແຕ່ຮ້ານ ເລັກງ່ນອຍໆໃນຄຸ້ມຕ່າງໆທີ່ຍ່າງເຫລືອກັນວ່າຮ້ານ Jug-Milk. ຮ້ານພວກນີ້ຂາຍສິ່ງຂອງຈຳ ນວກເຂົາຈຳ, ນົມ, ຢາດູດ ແລະເຄື່ອງກິນແນວອື່ນໆ ແລະເປີດທຸກໆວັນອັນທີ່ດົນເຮັດສິບ ເອັດໂມງແລງ.

ພວກເຂົາໄຫມຍ່າງພວກອາດຈະບໍ່ລຽກຢູ່ບ້ານການຄ້າທັງຫລາຍຊຶ່ງແມ່ນບ່ອນທີ່ພວກທາງຮ້ານ ຕ່າງໆນາຮວມຕົວກັນເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຊື້ເຄື່ອງຊື້ຂອງນັ້ນສະດວກສະບາຍຂຶ້ນ. ຫາກສາມາດໄປຊື້ ເຄື່ອງຢູ່ເຄື່ອງກິນໂດນຳຕໍ່ລາດໃຫຍ່ (Supermarket) ທັງຫລາຍຊຶ່ງເປີດໂອກາດໃຫ້ລູກຄ້າບໍ່ອີ ການຕົນເອງແລະຈ່າຍຄ່າສິ່ງຂອງທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການທ່າງອອກ. ຮ້ານຄ້າໃຫຍ່ (Department Stores) ມີເຄື່ອງຂອງເກືອບທຸກຢ່າງທີ່ທ່ານອາດຕ້ອງການໄວ້ໃນບ່ອນດຽວ: ຕົວຢ່າງເຄື່ອງ ຈຸງ, ຢຸກຍາ, ໂຕະຕັ້ງ ແລະເຄື່ອງເຮືອນຊານເປັນຕົ້ນ. ຮ້ານຂາຍຢາທັງຫລາຍບໍ່ພຽງແຕ່ຂາຍຢາ ທີ່ນັ້ນແຕ່ຍັງຂາຍເຄື່ອງຈຳພວກພິມຖ່າຍຮູບ, ໄອສະຄຣິນ, ເຄື່ອງແຕ່ງຫນ້າແຕ່ງຕາ, ເຂົ້າຫນົມອົມ ແລະເຄື່ອງຂອງຍ່ອຍອື່ນໆ.

ການຂາຍເຫລົ່າຂາຍຢາມີແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຢ່າງເຄັ່ງຄັດຂອງຣັຖບານ. ເຫລົ່າ ເປັນແກ່ກມີຂາຍໃນຮ້ານພິເສດຂອງຣັຖບານ. ສ່ວນເຫລົ່າເປັນຈອກນັ້ນມີຂາຍຕາມພວກໂຮງແຮມ, ຮ້ານອາຫານ ແລະບາດມະນຸບາດພິເສດ. ກ່ອນທີ່ຈະມີການຂາຍເຫລົ່າຂາຍຢາໃນງານທຳຊັດນັ້ນໃນ

The sale of alcoholic beverages is strictly controlled and sold by the bottle in special liquor and beer stores operated by government, or by the drink in licensed hotels, restaurants and bars. It is illegal for anyone under the age of 19 years to buy or consume alcoholic beverages in Ontario. Special licences must be obtained to serve liquor on any occasion in other public places.

Clothing sizes may be different from those you know. Many people make their own clothes to save money. There are stores which specialize in selling clothing patterns, fabric by the yard and all other supplies needed to make clothes.

Offices are usually open from 9:00 a.m. to 5:00 p.m. Factories usually open earlier and close earlier than offices, though some may operate on two or three eight-hour shifts.

SALES TAX

Sales tax is imposed by the federal and provincial government on most articles manufactured or produced, including gasoline, liquor and tobacco. Normally this tax is included in the selling price.

The provincial government imposes an additional 7% sales tax at the time of purchase, from which certain items such as children's clothing are exempt. Alcoholic beverages have a 10% sales tax.

CARE OF YOUNG CHILDREN

Safety Precautions in the Home

Every year a great many accidents involving young children occur in Canadian homes. Parents need to take precautions to child-proof their homes. Here are a few safety reminders:

- Windows, especially in high-rise apartments, should have safety locks which prevent them from being opened more than a few inches. A number of children have managed to push screens out and have fallen to their deaths from apartment windows.

ຫສາຫາຣະນະ ເຈົ້າຂອງງານຈຳຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດພິເສດຈາກທາງການກອນ.

ຂອນາດຂອງເຄື່ອງມຸງອາດຈະແຕກຕ່າງໄປຈາກຂອນາດທຳມະດາເຄີຍຮູ້ເຄີຍໃຊ້. ຫລາຍໆຄົນ ຫຍັບເຄື່ອງມຸງເອງເພື່ອປະຢັດລາຍຈ່າຍ. ຮານຄ້າຫລາຍໆອານຸຮູ້ວ່າການໄປທາງດ້ານຂາຍແບບ ເຄື່ອງມຸງ, ຜ່າເປັນຕອນ ແລະອຸປະກອນຕ່າງໆສຳລັບການຕັດເຄື່ອງມຸງ.

ໂຮງລາໂຮງການ ຕາມຫັມມະດາແລ້ວ ເປີດຫ້າງານຕັ້ງແຕ່ເກົ່າໂມງເຊົ້າຫາຫາໂມງແລ້ວ. ສຳລັບພວກໂຮງຈັກໂຮງງານນັ້ນ ຕາມຫັມມະດາແລ້ວ ເປີດເຊົ້າກ່ອນແລະອັດໂອກວ່າພວກໂຮງການ. ພວກໂຮງງານດັ່ງກ່າວຍາງພວກຈັດຄືນງານອອກເປັນສອງຫລືສາມຫມວດ. ແຕ່ລະຫມວດເຮັດວຽກ ຕ່າງເວລາກັນແລະໃຊ້ເວລາເຮັດວຽກທັງຫມົດແປດຊົ່ວໂມງ.

ພາສີການຄ້າ

ຮັຖບານກາງເກັບພາສີການຄ້ານຳຜົນຜົດເກັບທຸກໆຢ່າງ ຮວມທັງພວກນຳມັນ, ເຫລົ່າ ແລະຢາດູດ. ຕາມຫັມມະດາແລ້ວ ພາສີດັ່ງກ່າວຮວມຢູ່ໃນລາຄາຂາຍ.

ຮັຖບານແຂວງຍັງເກັບພາສີການຄ້ານຳຕົນອີກ. ສິ່ງຂອງບາງຢ່າງດັ່ງເຊັ່ນເຄື່ອງມຸງເດັກ ນອຍຖືກຍົກເວັ້ນຈາກພາສີດັ່ງກ່າວ. ພວກເຫລົ່າຢາມີພາສີການຄ້າຫຍັງຢູ່ນຳສິບເປີເຊັນ.

ການເບິ່ງແຍງເດັກນອຍ

ວິທີປ້ອງກັນຄວາມປອດພິພາຍໃນເຮືອນ

ທຸກໆຢູ່ບັດເຫດກຽວກັບເດັກນອຍຫລາຍໆລາຍເກີດຂຶ້ນພາຍໃນເຮືອນຈາກການາດຽນ. ພວກພໍ່ແມ່ຈຳຕ້ອງຫາທາງເຮັດໃຫ້ເຮືອນຈຸນຊ່ອງພວກເຂົາເຈົ້າປອດພິພາຍສຳລັບລູກເຂົາ. ນັ້ນແມ່ນ ວິທີການຈຳນວນນຶ່ງ:

- ປ້ອງຢຽມ ໂດຍສະເພາະຕາມຕຶກເຊົ້າສູງໆ ຄວນມີກອນມີໄລ່ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ປ້ອງຢຽມດັ່ງ ກ່າວອອກເກີນກວ່າສີ່ຫນ່ວ. ພວກເດັກນອຍຫລາຍໆຄົນເຄີຍຈຸກຕາຫນາງປ້ອງຢຽມອອກແລ້ວ ຕຶກລົງໄປຕາຍຜ່ານປ້ອງຢຽມດັ່ງກ່າວ.

- ລະບຽງຂອງເຮືອນເຊົ້າຄວນມີແນວກັນຫ້ອງແຮງ. ຢ່າລືມວ່າພວກເດັກນອຍສາມາດປີນ ອັນເຫຼິງແນວກັນດັ່ງກ່າວໂດຍໃຊ້ໂຕະຕັ້ງທພວກເຂົາຫາໄດ້.

- ໄມ່ຂີດ, ຍຸກຢາ, ຢາລ້າງຫຍ່ອເນົ້າ, ມິດແຖ ແລະສິ່ງຂອງທີ່ເປັນອັນຕະລາຍອື່ນໆຄວນ ໃຫ້ຢູ່ໂກຕິນໂກນພວກເດັກນອຍ.

- Apartment balconies should have special safety guards on the railings. Remember that children can climb from other furniture onto a railing.

- Matches, pills, medicine, poisonous cleaning agents, razor blades and other dangerous items should be stored beyond the reach of children.

- Medicines should be administered to children only when instructions from the doctor and labels are completely clear.

- Outdoor fencing should be checked. A small child should not be able to get into a street or a parking lot without supervision.

- Children's clothes and toys should be checked to be sure they are not flammable or unsafe in other ways.

Babysitting

It is illegal to leave children under 13 years of age alone in a home. Many parents find a reliable teenager in their neighborhood whom they can pay to babysit while they are out in the evening. Adult sitters are also available from agencies listed in the Yellow Pages under "Babysitters".

Whether a relative or a babysitter looks after your children while you are out, be sure to leave the following telephone numbers:

- where you can be reached
- a neighbour
- your doctor
- hospital emergency
- police
- fire department
- poison control centre

- ການເອົາຢູ່ກຢາໃຫ້ເດັກນ້ອຍກິນນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕາມຄຳສັ່ງຂອງໝໍ.

- ຄວນກວດຮວບຮວມອາໄສອອກໄປຫາຫີນທາງຫລັກອອກໂຕໂດຍລຳພັງໂດຍຫຍິບໃຜເບິ່ງແຍງ.

- ຄວນກວດເບິ່ງໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າເລື່ອງນຸ່ງແລະເລື່ອງຫລືນເດັກນ້ອຍນັ້ນບໍ່ຕິດໄຟງ່າຍຫລືບໍ່ອາໄສພື້ນໃນດ້ານອື່ນໆ.

ການເບິ່ງເດັກນ້ອຍ

ການປະຖິ້ມເດັກນ້ອຍໜ້າທີ່ກວ່າສິບສາມປີໄວ້ເຮັດຮ່ວມເປັນການພິດກັດຫມາຍ. ພວກພໍ່ແມ່ສ່ວນຫລາຍຈາກເດັກໄວລຸ້ນທີ່ເຂົາເຈົ້າໄວ້ໃຈໃນຄຸນເປັນຜູ້ເບິ່ງແຍງລູກເຮົາເຈົ້າເມື່ອຕອນອອກນອກອາໄສໃນເວລາກາງຄືນ. ຜູ້ໃຫຍ່ສ່ວນຫລາຍຈາກການເບິ່ງເດັກນ້ອຍຈະຫາໂຕນຳຫຼືການຈອກຫາງານເອກກະຈຸ້ນຕ່າງໆ. ຫຼືການເຫລິ້ນທ່ານຈະຫາໂຕໃນປັ້ມໂທລະສັບສີເຫລືອງ ໂດຍໃຫ້ເບິ່ງຢູ່ກອງຫົວຂໍ້ "Babysitters".

ບໍ່ວ່າຈະແມ່ນຍາດຕິພ້ອງຫລືຄົນເບິ່ງເດັກນ້ອຍທ່ານຈາກມາເປັນຜູ້ເບິ່ງເດັກນ້ອຍທ່ານຕອນຫລັງອອກໄປຂ້າງນອກ ຫຼືຕ້ອງເອົາເບີໂທລະສັບຕ່າງໆເຫລິ້ນໄວ້ໃຫ້ຜູ້ກ່ຽວ:

- ບ່ອນທ່ານຢູ່ຕອນທ່ານຢູ່ຂ້າງນອກ
- ຄືນຂ້າງບ້ານ
- ນາຍໝໍຂອງທ່ານ
- ໂຮງໝໍສຳລັບກໍຣະນີສຸກເສີນ
- ຕຳຫລວດ
- ສະຖານີດັບເພີງ
- ✦ ສູນຄວບຄຸມຢາເບື້ອ

ເຄົາລົບທັມນຽມຂອງຊາວການາດຽນ

ຊາວການາດຽນມີຫລາຍຈຸນິດເຜົ່າ. ແຕ່ລະຈຸນິດເຜົ່າມີເຄົາລົບທັມນຽມປະເພນີນິຍົມຂອງໃຜລາວ. ແຕ່ຈັ່ງແລ້ວ ຄືນແຕ່ລະຄືນມີຄວາມເຊື່ອຖືແລະການດຳເນີນຈິວິດຂອງຕົນເອງ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນການເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະໃຫ້ຄຳອະທິບາຍກ່ຽວແກ່ເຄົາລົບທັມນຽມຂອງຊາວການາດຽນ. ເນື້ອມອິດທິພົນຫລາຍຈຸນິດຢູ່ນຳກັນ ຈຳເປັນທີ່ສຸດທີ່ເຮົາຈະຕ້ອງເປີດກວາງຄວາມຄິດຄວາມຂຶ້ນ

CANADIAN HABITS

Canadians are a people made up of many different cultural groups. Each of these groups have different values and customs. In fact, each person has his or her own beliefs and ways of doing things. It is impossible, therefore, to describe Canadian customs.

With so many different people, it is important to keep an open mind and not to judge other people's customs harshly. If people are open and sensitive to one another, they can learn from one another, instead of building walls. Certain qualities, such as tolerance, courtesy, kindness and patience, are valued in all cultures. They speak across all cultural boundaries, even that of language.

ຂອງເຮົາແລະບໍ່ຕີລາຄາເຕົານິຍົມຮຽນຂອງຄົນກຸ່ມອື່ນຕໍ່ໄປ. ຖ້າຫາກຄົນເຮົາຫາກມີຄວາມເປີດ
ເຜີຍແລະອອນໄຫວຕໍ່ກັນແລະກັນແລ້ວ ຄົນເຮົາກໍຈະສາມາດຮຽນຮູ້ສິ່ງຕ່າງໆຈາກກັນແລະກັນແທນທີ່ຈະ
ສ້າງກໍາແພງກັນຕົວເອງ. ຄຸນສົມບັດຍາງຍ່າງດັ່ງເຊັ່ນຄວາມໃຈກວາງ, ຄວາມເຄົາລົບນັບຖື,
ຄວາມເນເນຕາ ແລະຄວາມອິດທິນນະເປັນທັນຍົມກັນໃນທຸກໆສິ່ງຄົມ. ຄຸນສົມບັດເຫຼົ່ານີ້ບຸກຄົນຕ້ອງກໍາ
ແພງວິທະຍາແລະກໍາແພງພາສາ.

HOW TO GET INFORMATION AND ASSISTANCE

In a new country, it is very important that you know where to get information and help when you need it. At different places in this guidebook, you will be given suggestions as to where you may go for information. Do not hesitate to ask for information and advice. Government departments and ministries serve all the people. Voluntary or community organizations are there to help people and you have a right to use them. They can save you time, trouble and money. Ask for help from government, information centres, churches, your language school or any other organization you have found helpful.

English is the language most commonly spoken in Ontario and the one that immigrants to Ontario are most likely to need. There are a few places, however, where there is a sizeable French-speaking population, and where a French-speaking immigrant will get along comfortably in that language.

If you do not speak English, and cannot make yourself understood, you may need special, personal help. You may need to have a document translated, someone to help you fill in a form, someone to explain a letter or assist you in writing a reply. Until you learn the new language, try to find someone who can help you in your own language. If you have a language difficulty, you are strongly advised to consult your local immigrant aid agency. These agencies deal with many of the problems you are likely to face and in your own language. They can also put you in contact with other organizations that can help you.

THE TELEPHONE DIRECTORY

You will find the telephone book a great help and should learn to use it as soon as possible. Names of people and organizations are arranged alphabetically. Under "Government", the Government of Canada is listed first, then the Government of Ontario, then

ວິທີສອບຖາມລາຍລະອຽດແລະຂໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ

ໃນປະເທດໄທມ ມັນສໍາຄັນຫລາຍທີ່ທ່ານຈະຮູ້ບ່ອນໄປສອບຖາມລາຍລະອຽດແລະຂໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອເມື່ອທ່ານຕ້ອງການ. ໃນຫລາຍບ່ອນໃນປັດຈຸບັນ ທ່ານຈະໄດ້ຮັບຄວາມແນະນຳກ່ຽວກັບບ່ອນສອບຖາມລາຍລະອຽດ. ຢ່າລົງເລໃຈທີ່ຈະສອບຖາມລາຍລະອຽດແລະຂໍ້ຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ. ກະຊວງແລະພະແນກຕ່າງໆຂອງຣັຖບານຮັບໃຊ້ຫມົດທຸກຄົນ. ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອອາສາສາມັກພະລາຊະອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນທັງຫລາຍມີໄວ້ຮັບໃຊ້ຜູ້ຄົນທັງຫລາຍ ແລະທ່ານມັກສັດສ່ວຍໃຊ້ອົງການພວກນັ້ນຢ່າງເຕັມທີ່. ການບໍ່ອີກການທ່ານຈະໄດ້ຮັບຈາກອົງການພວກນັ້ນຈະຊ່ວຍໃຫ້ທ່ານປະຢັດລາຍຈ່າຍ, ປະຢັດເວລາ ແລະເວັ້ນຈາກຄວາມຫຼຸຍຸ້ງຍາກຕ່າງໆ. ຈົ່ງຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອນຳຮັບບາງສ່ວນໃຫ້ລາຍລະອຽດ, ໂບດ, ໂຮງຮຽນສອນພາສາຂອງທ່ານຫລືການຈັດຕັ້ງອື່ນໆເຫັນວ່າໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ທ່ານໄດ້.

ພາສາອັງກິດແມ່ນພາສາທີ່ໃຊ້ກັນຢ່າງແຜ່ຫລາຍໃນແຂວງອົງຕາຣີໂອ ແລະຄົງຈະເປັນພາສາພວກເຂົາມາຢູ່ໃນຕົວແຂວງຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ ເຖິງແມ່ນວ່າໃນຕົວແຂວງເອງຈະມີບ່ອນຫມັດຄົນປາກພາສາຝຣັ່ງເສດຖະກິດຢູ່ເປັນຈຳນວນຫລາຍແລະທ່ານຈະເຮັດໃຫ້ຄົນເຂົາເມືອງທີ່ປາກພາສາຝຣັ່ງເສດໄດ້ຢັ້ງຕົວເຂົາເຈົ້າໄດ້ຢ່າງສະບາຍກໍຕາມ.

ຖ້າທ່ານປາກພາສາອັງກິດບໍ່ໄດ້ແລະບໍ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄົນເຂົາໃຈທ່ານໄດ້ ທ່ານອາດຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອພິເສດ. ທ່ານອາດຕ້ອງການແປເອກກະສານຕ່າງໆຂອງທ່ານ, ໃຫ້ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຊ່ວຍຮຽນໂບດຳຮອງແນວໃດແນວໜຶ່ງ, ໃຫ້ໃຜຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງແປຫນັງສືໃຫ້ພັງຫລືຂຽນຕອບຫນັງສືດັ່ງກ່າວ. ທ່ານກໍຈະໄດ້ພາສາໄທມ ທ່ານຄວນຊອກຫາຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງທີ່ປາກພາສາທ່ານໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອທ່ານ. ຖ້າທ່ານມີບັນຫາທາງດ້ານພາສາ ໃຫ້ທ່ານໄປຢ້ຽມສາຫາລືນກໍອົງການຊ່ວຍເຫຼືອພວກເຂົາເມືອງໄທມໃນທ້ອງຖິ່ນທ່ານ. ອົງການພວກນັ້ນອາດຈາກຈະສາມາດແນະນຳໃຫ້ທ່ານໄປຫາອົງການອື່ນໆທີ່ຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້ແລ້ວ ຍັງຊ່ວຍທ່ານຮັບຫນ້າກັບບັນຫາຫລາຍໆແນວທີ່ທ່ານອາດຈະພົບພໍ້ໂດຍໃຊ້ພາສາຂອງທ່ານເອງ.

ພິເສດສັບ

ທ່ານຈະພົບວ່າພິເສດສັບນັ້ນຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້ຫລາຍ ແລະທ່ານຄວນຈະຮຽນໃຊ້ມັນໃຫ້ໄວ້ຄິດ. ຊ່ອງຄົນແລະອົງການຕ່າງໆນັ້ນຖືກລຽງໄວ້ຕາມລຳດັບອັກສອນ. ຢູ່ກ້ອງຫົວຂໍ້ "ຣັຖບານ" ພິເສດສັບກາງມາກອນ ຕໍ່ມາແມ່ນຣັຖບານຂອງແຂວງອົງຕາຣີໂອ ແລະຣັຖບານເຕສບານ. ໃນ

the government of the local municipality. In some cities blue pages, at the back of the book, list government numbers.

At the front of the book are directions for calling long distance, reporting trouble using the telephone and other matters. At the back of the book is a section known as the "Yellow Pages". In Toronto, the Yellow Pages are in a separate book. These pages list businesses, restaurants, churches, doctors, lawyers and many services which you may need. Look under the type of service or business, listed in alphabetical order.

GENERAL GOVERNMENT INFORMATION

Many government services are free although there are some exceptions such as licences or some kinds of educational courses. In Canada, it is a criminal offence for government employees to accept money, gifts or favours offered to themselves, their families or their friends as payment for service. It is also an offence for anyone to promise to use influence with the government on behalf of someone else, in return for gifts or favours. People giving or receiving help or influence in this way can be punished by fines or even imprisonment.

Most government departments and ministries produce pamphlets describing their services. These are available without charge to the public. Telephone numbers of the ministries or departments are listed in the telephone book under "Government of Canada" or "Government of Ontario", or in the blue pages. You can send a letter to a Government of Ontario ministry and address it to Queen's Park, Toronto. A letter to the federal government can be addressed to Parliament Buildings, Ottawa. At the municipal level check with the City Clerk's Department listed under "Government of (name of your municipality)". In Toronto a Directory of Services is available.

GOVERNMENT OF ONTARIO MINISTRY OF CULTURE AND RECREATION

Ontario Welcome House

Since many immigrants to Ontario settle in Toronto, the Ontario government established a centre in that city called Ontario Welcome House. At Toronto airport, multilingual receptionists provide immediate information and assistance, and then refer immigrants to Ontario Welcome House. It is open six days a week, Monday to Friday, from 9:00 a.m. to 5:00 p.m. (Tuesday, until 9:00 p.m.) and on Saturday from 9:00 a.m. to 12:00 p.m.

A staff of trained multilingual counsellors will assist newcomers in several ways. The staff of Ontario Welcome House will help with the preparation of résumés, and the translation and evaluation of education documents and trade certificates. They will also help you with registration for health insurance and for family allowance, school enrolment and finding a place to live. English language classes are provided for newcomers at all levels. There is a nursery school for children while their parents are at classes. The staff answers questions about immigration and local cultural activities and institutions. Welcome House can refer you to other immigrant aid agencies where your language is spoken. For further information get in touch with:

Ontario Welcome House
454 University Ave. W.
Toronto, Ontario
M7A 2R9
Telephone: (416) 965-3021

Field Offices

If you live outside Toronto, you may get in touch with a field officer of the Ministry of Culture and Recreation. If you are in a

ກະຊວງວັດທະນະທັມແລະສາທາລະນະບັນເທີງຂອງຣັຖບານອົງຕາຣິໂອ

ເຮືອນຕອນຮັບອົງຕາຣິໂອ

ຍອນວ່າພວກທ່ານເຂົາເຈົ້າຂອງໂຫມສ່ວນຫລາຍເລືອກຕັ້ງຖິ່ນຖານໃນອົງຕາຣິໂອ ທາງຮັຖບານອົງຕາຣິໂອຈຶ່ງໄດ້ຈັດຕັ້ງທ່ານຮັບຮັບໃບໃນເວນຂອງດັ່ງກ່າວ. ທ່ານນາມບິນໂຕຣິງໂຕ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕອນຮັບທ່ານໂດຍຫລາຍພາສາເປັນຜູ້ໃຫລາຍລະອຽດແລະຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນຕອນຕົ້ນ ແລະແນະນຳໃຫ້ພວກເຮົາເຂົ້າເມືອງໂຫມນັ້ນໄປຫາເຮືອນຕອນຮັບໃນຕົວເມືອງ. ເຮືອນຕອນຮັບເປີດເຮັດການຕັ້ງແຕ່ວັນຈັນ ຫາວັນສຸກແລະວັນເສົາຕອນເຊົ້າ.

ຄນະໃຫ້ຄວາມແນະນຳທ່ານການຝຶກຝົນມາສະເພາະແລະຫມໍ້ຄວາມສຳນຳການທາງດ້ານພາສາຕ່າງໆຈະໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ພວກມາໂຫມໃນຫລາຍໆດ້ານ ດັ່ງເຊັ່ນຊ່ວຍແຕ່ງໃບຈົວະປັດ, ຫຼຽບເຕົ້າເອກກະສານທາງດ້ານການສຶກສາແລະປະກາສນິຍະບັດຂອງການຝຶກອາຈົບຕ່າງໆ. ພັກການພວກນັ້ນຈະຊ່ວຍທ່ານເຮັດໃບຄຳຮອງຂໍເຂົ້າແຜນປະກັນສຸຂະພາບ ເຮັດໃບຂໍກິນລູກ, ຈັດຊື້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະຊອກຫາເຮືອນເຊົ້າ. ພາສາອັງກິດຫລາຍໆລະດັບກໍມີສ່ວນແກ່ພວກມາໂຫມ. ສຳລັບແຜນຫມາຮຽນພາສາ ທາງເຮືອນຕອນຮັບກໍມີບ່ອນຝຶກດັ່ງກ່າວອຍ ໄວຕອນຮັບລູກເຕົ້າເຂົ້າເຊົ້າ. ພວກພັກງານນັ້ນຈະໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງແກ່ຄຳຖາມກ່ຽວກັບການເຂົ້າເມືອງ, ລາຍການທາງດ້ານວັດທະນະທັມ ແລະອົງການຕ່າງໆອີກ. ເຮືອນຕອນຮັບສາມາດແນະນຳໃຫ້ທ່ານໄປຫາອົງການຊ່ວຍເຫລືອພວກເຂົາເຈົ້າຂອງໂຫມຕ່າງໆທີ່ໃຈພາສາຂອງທ່ານໄດ້ອີກ. ເພື່ອລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ ໃຫ້ກົດຕົນຳ:

ONTARIO WELCOME HOUSE
454 UNIVERSITY AVENUE
TORONTO, ONTARIO
M5G 1R6
TELEPHONE: (416) 965-3021

ຂ່າວຕ່າງໆ

ຖາທານຝູນອກໂຕຣິງໂຕ ທາງກະຊວງວັດທະນະທັມແລະສາທາລະນະບັນເທີງກໍມີຜູ້ຕ່າງໆໜ້າທີ່ຂອງພວກເຮົາໃຫ້ທ່ານເຂົ້າຫາ. ຖາທານຝູນອນຕາງໂກໃນພາກເໜືອຂອງອົງຕາຣິໂອ ໃຫ້ຕິດຕໍ່ຫອງການ

remote area in northern Ontario, contact an office of the Ministry of Northern Affairs. These ministries are listed in the local telephone directory under "Government of Ontario".

GOVERNMENT OF CANADA
CANADA EMPLOYMENT AND IMMIGRATION COMMISSION

Canada Employment Centres (previously called Manpower Centres)

Independent immigrants who have not yet found their first job are eligible for emergency financial assistance and other services from counsellors at Canada employment centres. They also give information and help to all immigrants during their settlement period, in areas such as employment and English training. Under the Immigration Settlement and Adaptation Program, a number of other services are purchased through local immigrant aid agencies.

Canada Immigration Centres

If you have questions relating to immigration documents or immigrant status, or if you wish to sponsor a relative and bring him or her to Canada, you should go to a Canada immigration centre. These are not always available in smaller towns but an officer from a larger city usually visits smaller towns on specific days and is available at the Canada employment centre on those days. Canada employment centres and Canada immigration centres are listed in the telephone directory under "Government of Canada, Employment and Immigration Commission".

NEIGHBOURHOOD SOURCES OF INFORMATION

There are persons whom you may meet or can contact in your own neighborhood who will be glad to help you. Some such people are language teachers, school principals and teachers, religious leaders, public health nurses, and librarians.

ຂອງກະຊວງທຸລະກິດພາກເໜືອ. ກະຊວງຕ່າງໆພວກນີ້ ຖືກຈັດໄວ້ກອງຫົວຂໍ້ "ຮັຖບານອົງຕາຣີ ໂອ" ໃນປັ້ມໂທລະສັບ.

ຮັຖບານການາດາ

ຄນະກັມມາທິການສົ່ງເສີມແຮງງານແລະກວດກາຄົນເຂົ້າເມືອງການາດາ

ສຳນັກງານຫາງານການາດາ (ແຕ່ກ່ອນເອີ້ນວ່າກົມແຮງງານ)

ພວກເຂົາເມືອງໂຫມທບມູຊຸບຖຸມທຍໆຫາວຽກທຳອິດບໍ່ໄດ້ເທື່ອນນີ້ ສາມາດຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານເງິນຄຳແບ່ງສຸກເສີນແລະທາງດ້ານການບໍລິການອື່ນໆນຳຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ສຳນັກງານຫາງານການາດາຕ່າງໆໄດ້. ພວກຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳຍັງຈະໃຫ້ລາຍລະອຽດແລະຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນດ້ານການຝຶກຝົນອາຊີບແລະພາສາແກ່ພວກມາໂຫມທຸກໆຄົນໃນລະຍະການຕັ້ງຕົວຊົດໂຫມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ. ພາຍໃຕ້ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ມາໂຫມໃນການສ້າງຕັ້ງຊີວິດແລະປັບຕົວເຂົ້າສັງຄົມໂຫມນັ້ນ ຫາງການເປັນຜູ້ຈ່າຍຄ່າການບໍລິການຕ່າງໆທີ່ພວກມາໂຫມໄດ້ຮັບຈາກອົງການຊ່ວຍເຫລືອຄົນເຂົ້າເມືອງທັງຫລາຍ.

ສຳນັກງານກວດຄົນເຂົ້າເມືອງ

ຖ້າຫາກຫາກມີຄຳຖາມກ່ຽວກັບເອກກະສານການເຂົ້າເມືອງຫລືລາຍລະອຽດຂອງການເປັນຄົນເຂົ້າເມືອງທຸກຄັ້ງ ຫລືຖ້າຫາກປາດຖນາຈະປະກັນເອົາຍາດຕະໜອງມາການາດາແລ້ວ ຫາມຄວນໄປຫາສຳນັກງານກວດຄົນເຂົ້າເມືອບ່ອນໃດບ່ອນນຶ່ງ. ສຳນັກງານກວດຄົນເຂົ້າເມືອງອາດຈະບໍ່ຢູ່ໃນພວກເມືອງນອຍຕ່າງໆ ແຕ່ວາຕາມທັມມະດາແລ້ວ ພັນກວນຈາກຫອງການໃນເມືອງໃຫຍ່ຈະມາໃຫ້ການບໍລິການໃນເມືອງເລັກເມືອງນອຍຕາມວັນເວລາທີ່ນັດຫມາຍໄວ້ ໂດຍໃຊ້ສຳນັກງານຫາງານເປັນພອນທຳງານ. ສຳນັກງານຫາງານແລະກວດຄົນເຂົ້າເມືອງການາດາຖືກຈັດໄວ້ກອງຫົວຂໍ້ "ຮັຖບານການາດາ, ຄນະກັມມາທິການສົ່ງເສີມແຮງງານແລະກວດກາຄົນເຂົ້າເມືອງ" ໃນປັ້ມໂທລະສັບ.

ເຫລ່ງໃຫ້ລາຍລະອຽດໃນຄຸ້ມຍຸນ

ມີບຸກຄົນຕ່າງໆໃນຄຸ້ມຫາມທີ່ຈະໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຫາມໄດ້. ບາງຄົນອາດແມ່ນນາຍຄູ່ພອນພາສາ, ອາຈານໃຫຍ່ແລະນາຍຄູ, ຜູ້ນຳທາງສາສນາ, ນາງພຍາບານ ແລະພັນກວນຫອງມຸດ.

VOLUNTARY AGENCIES

In Canada there are many voluntary agencies which take an interest in immigrants and will help them with any difficulties: for example, the YMCA's, YWCA's settlement houses, and community centres. Some churches and religious organizations provide help to immigrants. The National Interfaith Immigration Committee is a coordinating body composed of people of different religious faiths, with local committees who welcome newcomers. Two types of voluntary agencies are especially useful:

Community Information Centres

In most cities and towns there are community information centres where people can either telephone or walk in and ask for information. A smaller town may have only one centre. A larger city is likely to have one central office serving the whole city, mostly by telephone, and a number of small neighborhood centres more convenient for a person wishing to talk personally to a staff member. These centres are open to all newcomers and, in areas where there are larger numbers of immigrants, there are likely to be workers who speak different languages.

Information centres provide information and explain government and other community services. They may translate or write letters for immigrants, help them fill in government forms, or make telephone calls on their behalf. More complex enquiries will be referred to another agency or organization which specializes in that subject area.

Immigrant Aid Agencies

People from different countries have set up immigrant aid services for the purpose of helping newly arrived people from particular ethnic or language groups. They provide the same types of services as community information centres. Friends from your native country who have been in Canada for some time will know about them. In some

ອົງການອາສາສັກຕ່າງໆ

ໃນການາດາ ມີອົງການອາສາສັກຕ່າງໆຈຳນວນຫລາຍ ດັ່ງເຊັ່ນພວກ YMCA , YWCA , ເອື້ອນຕອນຮັບ ແລະສາລາປະຊາຊົນທອງຖຸນທັງຫລາຍ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນພວກເຂົາເມືອງໄຫມ່ແລະ ຕຽມພ້ອມຈະໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ພວກເຂົາເຈົ້າໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ. ໂບດແລະອົງການ ຈັດຕັ້ງທາງສາສນາຕ່າງໆກໍ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ພວກມາໄຫມ່ຄືກັນ. ຄນະກັມມະການໃຫ້ຄວາມ ຊ່ວຍເຫລືອແກ່ພວກເຂົາເມືອງໄຫມ່ແຫ່ງຊາດແລະລະຫວ່າງສາສນາແມ່ນອົງການປະສານງານທີ່ປະ ກອບດ້ວຍບຸກຄົນທີ່ມາຈາກສາສນາຕ່າງໆ. ສາຂາທອງຖຸນທັງຫລາຍຂອງຄນະກັມມະການນີ້ເປັນຜູ້ ໃຫ້ການຕອນຮັບແກ່ພວກຜູ້ມາໄຫມ່. ອົງການອາສາສັກສອງແບບນັ້ນປະໂຫຍດຫລາຍ.

ສູນໃຫລາຍລະອຽດທອງຖຸນ

ໃນເມືອງໄຫຍ່ແລະເມືອງນ້ອຍທັງຫລາຍມີສູນໃຫລາຍລະອຽດທອງຖຸນທີ່ຄົນທົ່ວໄປສາມາດໄຫ ລະສັບຫາຫລືຍາງເຂົ້າໄປຫາເພື່ອຂໍລາຍລະອຽດຕ່າງໆໄດ້. ເມືອງນ້ອຍແຕ່ລະເມືອງອາດມີສູນດັ່ງ ກ່າວແຕ່ສູນດຽວ. ສ່ວນເມືອງໄຫຍ່ນັ້ນອາດມີທອງຖຸນກາງສຳລັບໃຫ້ການບໍລິການທີ່ຕົວເມືອງໂດຍ ທາງໄຫລະສັບ ແລະມີສູນນ້ອຍໃນຄູ່ມືຕ່າງໆສຳລັບໃຫ້ຄວາມສະດວກສະບາຍແກ່ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການເວົ້າຈາ ນຳພັນກຽມຂອງສູນແບບຕົວຕົວ. ສູນໃຫລາຍລະອຽດຕ່າງໆນັ້ນຕອນຮັບຜູ້ມາໄຫມ່ທຸກໆຄົນ ແລະໃນ ເຂດຫນ້າໄຫມ່ຫລາຍທາງສູນກໍ່ມີພັນກຽມທີ່ປາກ ໂດຫລາຍພາສາໄວ້ຕອນຮັບອີກ.

ສູນໃຫລາຍລະອຽດທັງຫລາຍ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຕ່າງໆແລະໃຫ້ຄຳອະທິບາຍກ່ຽວກັບການບໍລິການຂອງລັດ ແລະຂອງອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ. ຜູ້ມາໄຫມ່ສາມາດຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນດ້ານຕ່າງໆໄດ້ ດັ່ງເຊັ່ນໃນ ດ້ານການຂຽນຫນັງສື, ການຂຽນຮາງເອກກະສານຕ່າງໆຂອງຮູ້ບານ ຫລືການຕິດຕ່າງໆ ທາງໄຫລະສັບ. ຜູ້ທີ່ຄຳສອບຖາມທີ່ທາງສູນບໍ່ສາມາດໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງໄດ້ກໍ່ຈະຖືກແນະນຳໃຫ້ ໄປຫາອົງການອື່ນໆທີ່ມີຄວາມຊຳນານໃນດ້ານດັ່ງກ່າວ.

ອົງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ມາໄຫມ່

ຜູ້ຄົນທີ່ມາຈາກປະເທດຕ່າງໆໄດ້ມາກັນຈັດຕັ້ງກັນເອງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ການບໍລິການແກ່ຜູ້ທີ່ມາໄຫມ່ ທີ່ມີເຈືອຈຸດຫລືປາກພາສາດຽວກັນກັບພວກເຂົາເຈົ້າ. ການຈັດຕັ້ງເຫລົ່ານີ້ໃຫ້ການບໍລິການຕ່າງໆ ແບບດຽວກັນກັບສູນໃຫລາຍລະອຽດທອງຖຸນທັງຫລາຍ. ຫມູ່ກອງຂອງຫນ້າການາດາມາດິນຈະຮູ້ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງແບບຈິນຊາດຈິນເຜົ່າເຫລົ່ານີ້ໄດ້ດີ. ໃນເມືອງໄຫຍ່ທັງຫລາຍກໍ່ຍັງມີສູນກາງວັທ

larger cities there are multicultural centres which assist all newcomers in several languages. Most immigrant aid agencies and multicultural centres also arrange social and recreational programs.

COMMERCIAL AGENCIES

There are agents who charge a fee for helping immigrants. They can be helpful, because they are usually of the same national origin and speak the same language as the people they serve. However, there are sometimes dishonest ones who charge high prices and make promises which they cannot keep. Before using an agent, get advice from several persons of your own nationality whom you can trust and who have been in Canada long enough to know which agent to recommend. Try first to find a community agency which can assist you.

EMERGENCIES

You may need help quickly in case of accident or sudden illness. Larger towns and cities have an emergency telephone number you can call for help. It is listed in large print at the front of the telephone directory under the heading "Emergency", or simply dial "0" and ask the telephone operator to help you. If you have not yet learned the language, learn at least to say "Help" and give your name and address. If you tell what language you speak, they may be able to find someone who can speak your language.

Do not be surprised or frightened if the fire department or the police come in answer to your call. The police have not come to arrest anyone, but to help. The fire department has apparatus to revive unconscious people. Both the police and the firemen are trained to give first aid and to help with emergencies.

You can take a seriously ill or injured person to hospital at any time of the day or night. Many hospitals have special emergency departments with a separate entrance and "Emergency" written on a

ນະໜັງສືລວມທີ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແກ່ຜູ້ມາໂຫມທຸກໆຄົນໃນຫລາຍໆພາສາ. ພວກອົງການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ເຂົ້າເມືອງໂຫມແລະສູນກາງວັດທະນະທັມລວມທັງຫລາຍຍັງຈັດລາຍການພິບປະສັງສັນແລະລາຍການລົມເລິງຕ່າງໆສຳລັບຜູ້ມາໂຫມທັງຫລາຍອີກ.

ອົງການຊ່ວຍເຫລືອໜັງສືກສານຄຳ

ມີນາຍຫນ້າຈຳນວນຫລາຍທີ່ຄົດຄຳການຊ່ວຍເຫລືອນຳຜູ້ມາໂຫມ. ບຸກຄົນເຫລົ່ານີ້ອາດເປັນປະໂຫຍດເພາະວ່າ ຕາມໜັງສືນະຄາແລລ ເຂົາເຈົ້າປາກພາສາດຽວຫລືເປັນຄົນຊາດດຽວກັບຜູ້ທີ່ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ມີບາງຄົນໃນກຸ່ມເຂົາເຈົ້າທີ່ເຂົາເຈົ້າຈ້າງສູງແລະບໍ່ສາມາດເຮັດຕາມທີ່ໂຕກາວໄວ. ກ່ອນຈະເຂົ້າຫານາຍຫນ້າຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ໃຫ້ພະຍາຍາມຂໍຄວາມຄິດຄວາມເຫັນນຳຫລາຍໆຄົນທີ່ມີສັນຊາດດຽວກັບທ່ານໂຕກາວ ໄວໃຈແລະທີ່ປຸກການາດາມາດົນພໍທີ່ຈະຮູ້ວ່ານາຍຫນ້າຄົນໃດໃຈການໄດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໃຫ້ພະຍາຍາມຊອກຫາສາລາປະຊາຊົນທອງຖນບ່ອນໂດຍອ່ນນຸ່ງທີ່ສາມາດຊ່ວຍທ່ານໂຕກ່ອນ ກ່ອນທີ່ທ່ານຈະເຂົ້າຫານາຍຫນ້າ.

ພາວະສຸກເສີນ

ທ່ານອາດຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອແບບກະທັນຫັນໃນເວລາທີ່ທ່ານມີອຸບັດເຫດຫລືເວລາທີ່ທ່ານລົມເຈັບແບບອຸບັດຫັນດ່ວນ. ເມືອງໂຫມຕ່າງໆມີເບີໂທລະສັບສຸກເສີນໃຫ້ທ່ານໂທຫາເມື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ. ນຳເບີດັ່ງກ່າວມີໄວ້ບຸກຄົນທຸກຂໍ້ "ພາວະສຸກເສີນ" ໃນປື້ມໂທລະສັບ ຫລືພຽງແຕ່ຫມູນເລກ "໐" ແລະຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອນຳພັນກຽມໂທລະສັບ. ຖ້າທ່ານຍັງບໍ່ທັນຮູ້ພາສາຈັກຫນ້ອຍ ຢ່າງນ້ອຍກໍໃຫ້ຮຽນເວົ້າຄຳວ່າ "ຊ່ວຍແດ" ແລະບອກຊື່ແລະທີ່ຢູ່ຂອງທ່ານ. ຖ້າທ່ານບອກຊື່ຂອງພາສາທີ່ທ່ານເວົ້າໄດ້ ເຂົາເຈົ້າກໍອາດຈະຊອກຄົນທີ່ເວົ້າພາສາດັ່ງກ່າວໄດ້ມາເວົ້ານຳທ່ານ.

ບໍ່ຕ້ອງຕົກໃຈຫລືຢ້ານ ຖ້າຫາກເຈົ້າຫນ້າທີ່ດ້ຍເພິງຫລືຕຳຫລວດເປັນຜູ້ມາຫາທ່ານຫລັງຈາກທີ່ທ່ານໂຕໂທລະສັບໄປຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ. ຕຳຫລວດມາບໍ່ແມ່ນເພື່ອຈັບທ່ານ ແຕ່ເພື່ອຊ່ວຍເຫລືອທ່ານ. ກົມດ້ຍເພິງມີອຸປະກອນຄືບັນທຶກສຳລັບປິວເອົາຄືນທີ່ສລົບສະໂຫລ. ຕຳຫລວດແລະເຈົ້າຫນ້າທີ່ດ້ຍເພິງໂດຍຜ່ານການຝຶກຝົນທາງດ້ານປະຖົມພະຍາຍາມແລະທາງດ້ານໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອໃນພາວະສຸກເສີນມາເປັນຢ່າງດີ.

ທ່ານສາມາດເອົາຄືນທີ່ເຈັບຫນັງສືໄດ້ຮັບບາດເຈັບສາຫັດໄປໂຮງພະຍາບານໂຕທຸກໆເວລາບໍ່ວ່າກາງເວັນຫລືກາງຄືນ. ໂຮງພະຍາບານສ່ວນຫລາຍມີພະແນກສຸກເສີນໄວ້ຕອນຮັບ. ພະແນກດັ່ງກ່າວມີທາງເຂົ້າສະເພາະພ້ອມດ້ວຍຢ້າຍຫອນວ່າ "ສຸກເສີນ" ໄວ້ບອກທາງ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີອຸບັດເຫດທາງດ້ານການເບື້ອເນົາເກີດຂຶ້ນ ໃຫ້ໂທລະສັບຫາໂຮງພະຍາບານຫລືພາຜູ້ກຽວໄປພະແນກສຸກ

large sign. In case of accidental poisoning, telephone a hospital or go to the emergency department. In the larger cities there are poison control centres in some hospitals. It is their business to give quick telephone information. Your telephone emergency service or telephone operator will help you.

Police will respond quickly to any call for protection. Do not hesitate to call them or to ask the telephone operator to call them for you.

ເສີມຂອງໂຮງພຍາບານເອງ. ໂຮງພຍາບານຫລາຍບ່ອນໃນຫົວເມືອງໃຫຍ່ໆຍັງມີສູນຄວບຄຸມຢາ
ເບື້ອງໄວ້ບໍ່ຮູ້ການອີກ. ມັນເປັນໜ້າທີ່ຂອງສູນດັງກ່າວທີ່ຈະໃຫ້ລາຍລະອຽດ ໃຫ້ຄຳແນະນຳທາງໂທ
ລະສັບໂດຍໄວ. ເບີໂທລະສັບສຸກເສີມແລະພັນກຽມໂທລະສັບຈະຊ່ວຍທ່ານໄດ້ໃນເຮືອງນີ້.

ຕໍາຫລວດຈະເຄື່ອນໄຫວຢ່າງໄວທ່ຽວເມື່ອໄດ້ຮັບການຕິດຕໍ່ຂໍຄວາມປຶກຢ້ອງຊ່ວຍເຫລືອ. ສະ
ນັ້ນ ຢ່າລັງເລໃຈທີ່ຈະຕິດຕໍ່ຫາຕໍາຫລວດຫລືຂໍ້ອງໃຫ້ພັນກຽມໂທລະສັບຕິດຕໍ່ຫາພວກເຂົາເຈົ້າໃຫ້
ທ່ານ.